

**FOND
OTAKARA
MOTEJLA**

Veřejná podpora na úrovni statutárních měst

Oživení, o. s. ve spolupráci s Fondem Otakara Motejla

Praha, říjen 2013

DOTACE A VEŘEJNÁ PODPORA V ČESKÉM PRÁVNÍM ŘÁDU.....	3
Úvod	3
Pojem dotace	3
Dotace v zákoně o obcích	7
Dotovaný zadavatel dle zákona o veřejných zakázkách.....	8
Veřejná podpora a podpora <i>de minimis</i>	8
Kontrola dotací	10
Shrnutí.....	11
ANALYTICKÁ ČÁST	12
Hodnocení transparentnosti	12
Co bylo hodnoceno?.....	12
Zjištění	13
Hodnocení kvality dotačních pravidel	15
Co bylo hodnoceno?.....	15
Zjištění	19
Struktura dotací ve statutárních městech	
BRNO	22
ČESKÉ BUDĚJOVICE	24
HRADEC KRÁLOVÉ	26
JIHLAVA.....	28
KARLOVY VARY	30
LIBEREC.....	32
OLOMOUC.....	34
OSTRAVA.....	36
PARDUBICE.....	38
PLZEŇ	40
PRAHA	42
ÚSTÍ NAD LABEM	44
ZLÍN	46
Celková struktura dotačních programů	48

DOTACE A VEŘEJNÁ PODPORA V ČESKÉM PRÁVNÍM ŘÁDU

Úvod

Veřejná podpora různých subjektů formou grantů z obecních a krajských rozpočtů je dnes běžným nástrojem komunální politiky. V současnosti jsou pro poskytování dotací z rozpočtů samospráv stanovena pouze velmi omezená pravidla a téměř žádné povinnosti. Současná legislativa víceméně předpokládá, že se obce budou chovat hospodárně a transparentně. Požadavek hospodárnosti je spolu s účelností jednou ze základních premis pro využívání a nakládání s majetkem obce. Jako všechny ostatní veřejné výdaje může být také dotační politika zdrojem korupčního chování a poškozování veřejných zájmů. Aby se tato rizika podařilo minimalizovat, musí rozdělování veřejných peněz prostřednictvím dotací probíhat maximálně transparentně a podle jasných pravidel. Špatně nastavené dotační mechanismy se velmi snadno mohou stát nežádoucím nástrojem v rukou politiků ovlivňujícím negativně tržní prostředí.

Pojem dotace

Dotace je formou poskytnutí určitého množství finančních prostředků, nejčastěji ze státního rozpočtu nebo také z rozpočtu územních samosprávných celků, prostřednictvím dobrovolného transferu ve prospěch především soukromých osob. Pojem dotace je často nahrazován termínem grant, což je dáno velmi tenkou, či spíše nejasnou hranicí mezi nimi, a proto jsou i v rámci této analýzy používány jako synonyma.

Definice dotace je obsažena v zákoně č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů; rozpočtová pravidla (dále jen „VRP“). Ustanovení § 3 písm. a) VRP stanoví, že **dotací se rozumí peněžní prostředky státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu poskytnuté právnickým nebo fyzickým osobám na stanovený účel.**

Charakteristickým rysem každé dotace je její povinná účelovost, která musí být dodržena i při jejím čerpání. Právě v účelové vázanosti také tkví hlavní rozdíl mezi dotacemi a dary. **Na dotaci není právní nárok (podle § 2 VRP), nestanoví-li právní předpis jinak.**

Další vymezení je možné nalézt v předpisech, které upravují oblast účetnictví. Pro nestátní neziskové organizace je zásadní § 27 odst. 7 vyhlášky č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví. Za dotaci se dle této vyhlášky považují **bezúplatná plnění přímo nebo zprostředkovaně poskytnutá podle zvláštních právních předpisů ze státního rozpočtu, státních finančních aktiv, Národního fondu, ze státních fondů, z rozpočtů územních samosprávných celků na stanovený účel.** Za dotaci se rovněž považují **bezúplatná plnění poskytnutá účetním jednotkám na stanovený účel ze zahraničí z prostředků Evropského společenství nebo z veřejných rozpočtů cizích států a prostředky a granty poskytnuté podle zvláštního právního předpisu.**

Co se týká nakládání s peněžními prostředky ÚSC, tak podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (dále jen „MRP“), ve znění pozdějších předpisů, jsou územní samosprávné celky povinny zveřejňovat návrh rozpočtu a návrh závěrečného účtu, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup a na úřední desce. Zákon však neukládá povinnost zveřejňovat návrh rozpočtového výhledu, schválený rozpočtový výhled, schválený rozpočet nebo schválený závěrečný účet. Neobsahuje ani definici dotace a definici návratné finanční výpomoci, ani žádnou povinnost týkající se zveřejňování informací o dotacích a návratných finančních výpomocích poskytovaných z rozpočtu ÚSC.

Tento stav by však mohla změnit připravovaná vládní novela MRP schválená usnesením vlády č. 217 ze dne 27. 3. 2013, která přináší řadu změn právě v oblasti dotací z rozpočtů ÚSC. Návrh konečně přichází také s definicí dotace, jakožto peněžním prostředkem poskytnutým z rozpočtu ÚSC nebo svazku obcí nebo Regionální rady regionu soudržnosti právnické nebo fyzické osobě na stanovený účel, a také návratnou finanční bezúročnou výpomoc

poskytnutou z uvedených rozpočtů, kterou bude muset právnická nebo fyzická osoba použít na stanovený účel a vrátit poskytovateli ve stanovené lhůtě.

Novinkou, kterou zákon dále přináší je stanovení náležitostí žádostí o dotace a také některé náležitosti smluv o poskytnutí dotace. Těmto smlouvám zákonodárce přiřkl charakter smluv veřejnoprávních¹ a spory z nich řeší předem určené orgány. Ty se ve svém rozhodování budou řídit ustanoveními správního řádu. Rozhodování sporů z dotačních smluv bude do působnosti jednotlivých orgánů rozděleno následovně:

- ministerstvo financí rozhoduje, bude-li smluvní stranou Praha, kraj nebo regionální rada regionu soudržnosti,
- krajský úřad rozhoduje, bude-li smluvní stranou obec nebo svazek obcí,
- Magistrát hlavního města Prahy rozhoduje v přenesené působnosti, bude-li smluvní stranou městská část hlavního města Prahy.

Proti rozhodnutí nebude možné podávat odvolání ani rozklad a další instancí již tedy budou správní soudy, na které se bude možné obrátit prostřednictvím správních žalob.

Za zřejmě nejvýraznější krok kupředu v regulaci dotací považujeme poté zakotvení několika institutů v oblasti transparentnosti. Jak z této analýzy dále vyplývá, není informační otevřenost právě tou oblastí, kterou by se mohly sledované obce chlubit. Nízká transparentnost pochopitelně nijak nepřispívá ke snižování již tak poměrně vysokého korupčního potenciálu dotací a vládní návrh novely MRP lze tedy kvitovat s povděkem. Stávající model, který dával samosprávám absolutně volnou ruku v otázce, co a jakým způsobem zveřejnit se příliš neosvědčil. To potvrzují také výsledky naší loňské analýzy, kdy jsme sledovali úroveň transparentnosti grantové a dotační politiky krajů. Většina krajů z tohoto hodnocení vyšla jako průměrná a celá polovina nedosáhla ani na úroveň 60 %.

Zveřejňování informací o dotacích se věnuje ust. § 10c návrhu novely MRP. V odst. 1 zmiňovaného ustanovení je zavedena povinnost poskytovatelů dotací zveřejnit záměr dotaci poskytnout obdobně jako když nyní chtějí nakládat se svým nemovitým majetkem. Náležitosti tohoto záměru jsou ovšem odlišné. Zveřejněn musí být nikoliv na úřední desce, ale na portálu veřejné správy a to nejpozději 30 dnů před počátkem lhůty pro podání žádosti. Záměr musí být vyvěšen nejméně po dobu 90 dnů ode dne zveřejnění. Stanoveny jsou také náležitosti, které musí záměr splňovat:

- a) účel, na který mohou být peněžní prostředky poskytnuty,
- b) důvody podpory stanoveného účelu,
- c) předpokládaný celkový objem peněžních prostředků vyčleněných v rozpočtu na podporu stanoveného účelu,
- d) maximální výši dotace nebo návratné finanční výpomoci v jednotlivém případě, nebo kritéria pro stanovení výše dotace,
- e) okruh možných žadatelů,
- f) lhůtu pro podání žádosti,
- g) kritéria pro hodnocení žádosti,
- h) lhůtu pro rozhodnutí o žádosti,
- i) podmínky pro poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci,
- j) vzor žádosti, případně obsah jejích příloh.

Povinnost zveřejňovat záměr by se neměla vztahovat pouze na obce, jejichž počet obyvatel nepřesáhl 2000. Počet obyvatel bude stanovován podle stavu k 1. lednu kalendářního roku uvedeného v bilanci obyvatel zpracované Českým statistickým úřadem. Zřejmým důvodem této úpravy je snížení administrativní náročnosti pro nejmenší obce,

¹ Veřejnoprávní smlouvy jsou institutem, který je v našem prostředí stále spíše raritou. Jejich úpravu nalezneme v ust. § 159 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Jde o smlouvu mezi vykonavatelem veřejné správy a subjektem, kterému je výkon veřejné správy adresován. Veřejnoprávní smlouvy mohou nahrazovat správní akty v případech, kde lze lépe dosáhnout zamýšleného účelu za pomoci smluvních ujednání.

u kterých lze předpokládat nižší objem poskytovaných dotací a návratných finančních výpomocí z jejich rozpočtů. Důvodová zpráva k návrhu novely uvádí, že povinnost zveřejnit záměr poskytnout dotaci nebo návratnou finanční výpomoc se bude dle aktuálních údajů týkat celkem 673 obcí z celkového počtu 6 246, tedy zhruba desetiny všech obcí.

Výrazným posílením transparentnosti dotačních procesů je také zavedení povinnosti, se kterou počítá ust. § 10c odst. 4. Poskytovatelé dotací budou muset zveřejňovat nejen veškeré dokumenty rozhodné pro poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci, ale především smlouvy o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci včetně všech případných dodatků. Lhůta pro zveřejnění byla stanovena na 30 dní ode dne uzavření smlouvy či dodatku a veškeré povinně zveřejňované dokumenty budou muset být zveřejněny nejméně po dobu 10 let. Výjimku z uvedené povinnosti publicity mají smlouvy o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci do výše 10 000 Kč, které se zveřejňovat nemusí. Hranice 10 000 byla dle našeho názoru stanovena poměrně citlivě, při zajištění rovnováhy mezi požadavkem na transparentnost a požadavkem na sníženou byrokratizaci veřejné správy. Návrh novely stanovuje také náležitosti, které musí smlouva o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci obsahovat:

- a) název, adresu sídla, identifikační číslo poskytovatele dotace nebo návratné finanční výpomoci; je-li poskytovatelem obec, uvede se též její zařazení do okresu,
- b) jméno, popřípadě jména, příjmení, rok narození a adresu trvalého pobytu, je-li příjemce dotace nebo návratné finanční výpomoci fyzickou osobou, a je-li tato fyzická osoba podnikatelem, také identifikační číslo; je-li příjemce dotace nebo návratné finanční výpomoci právnickou osobou, název, adresu sídla a identifikační číslo příjemce dotace,
- c) číslo bankovního účtu poskytovatele a příjemce dotace nebo návratné finanční výpomoci,
- d) poskytovanou částku nebo částku, do jejíž výše může být dotace nebo návratná finanční výpomoc poskytnuta; u dotace nebo návratné finanční výpomoci, jejíž součástí jsou peněžní prostředky kryté ze státního rozpočtu, z rozpočtu státního fondu nebo z Národního fondu, výši takových peněžních prostředků a zdroj jejich krytí; u dotace, která není poskytována jednorázově, výši jednotlivých částek nebo způsob jejich stanovení a termíny jejich poskytnutí,
- e) účel, na který jsou poskytované peněžní prostředky určeny,
- f) lhůtu, v níž má být stanoveného účelu dosaženo,
- g) u návratné finanční výpomoci lhůtu pro navrácení poskytnutých peněžních prostředků a výši jednotlivých splátek,
- h) podmínky, které je příjemce povinen při použití peněžních prostředků splnit,
- i) případně další podmínky související s účelem, na něž byly peněžní prostředky poskytnuty, které je příjemce povinen dodržet,
- j) lhůtu pro finanční vypořádání dotace nebo návratné finanční výpomoci, číslo účtu, na který mají být nepoužité peněžní prostředky nebo návratná finanční výpomoc vráceny,
- k) je-li příjemcem dotace nebo návratné finanční výpomoci právnická osoba, povinnosti příjemce v případě přeměny nebo zániku právnické osoby,
- l) den podpisu smlouvy smluvními stranami a jejich podpisy.

Čím se bohužel návrh novely nijak dále nezabývá je řešení situací, kdy ke zveřejnění smluv nedojde. Na rozdíl např. od návrhu zákona o registru smluv, který v případě nezveřejnění smluv počítá s jejich neplatností. Za předpokladu, že by návrh tzv. *lex farský* nabyl účinnosti, vztahoval by se samozřejmě z pozice *lex specialis* také na smlouvy o poskytování dotací a návratné finanční výpomoci. Pokud by se ale průlomový zákon o registru smluv prosadit nepodařilo (vysoký protikorupční potenciál tohoto zákona znamená také silnou lobby proti jeho schválení), znamenal by návrh novely MRP de facto zavedení povinností, s jejichž případným porušením nejsou spojeny žádné sankce, což v praxi velmi zásadně sníží její efekt. Příkladem může být ust. § 5 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, které povinným subjektům ukládá do 15 dnů od poskytnutí informací na žádost jejich zveřejnění způsobem umožňujícím dálkový přístup. Mnohdy však dochází k tomu, že povinné subjekty tuto povinnost nedodržují a je při tom irelevantní, zda k opomíjení zákonem dané povinnosti dochází úmyslně nebo z nedbalosti či neznalosti zákona.

Dotační politika

Dotační politikou máme na mysli soubor konkrétních nástrojů a postupů, pomocí kterých dochází k poskytování veřejné podpory z rozpočtu samosprávy v samostatné působnosti v souladu se zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích (dále jen „ZO“), zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (dále jen „MRP“). MRP stanoví zásady rozpočtového hospodaření, podle nichž musí obce i kraje hospodařit. Jak již bylo uvedeno dotace lze ve smyslu VRP přeneseně chápat jako peněžní prostředky veřejného rozpočtu poskytnuté právnickým nebo fyzickým osobám na stanovený účel. Ve smyslu ustanovení § 9 písm. h) a j) MRP mohou územní samosprávy hradit ze svých rozpočtů:

- výdaje na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné činnosti a na podporu soukromého podnikání prospěšného pro obec,
- jiné výdaje uskutečněné v rámci působnosti obce, včetně darů a příspěvků na sociální nebo jiné humanitární účely.

Zákon umožňuje nastavení také dalších parametrů dotační podpory, jako jsou časové použití, účelovost či návratnost nepoužitých prostředků vydaných formou dotací.

Prvním z těchto možných omezujících kritérií je čas. Dle ust. § 18 odst. 5 MRP může územní samosprávný celek stanovit časovou použitelnost dotací nebo příspěvků ze svého rozpočtu jejich příjemcům, a to zpravidla na období do konce rozpočtového a tedy i kalendářního roku (srov. ust. § 4 odst. 2 MRP). Praktický dopad těchto časových omezení je zřejmý – města velmi často využívají jednoleté dotační programy vyhlašované vždy na příslušný kalendářní rok. Použitelnost grantů však může být stanovena i na dobu delší za předpokladu, že to odpovídá účelu poskytnutých peněžních prostředků.

Samosprávy si mohou určit také účel, jakým budou jimi poskytované dotace využity (srov. ust. § 19 odst. 1 a 3 MRP). Účelovost lze vymezit individuálně (konkrétní úkol), odvětvově (potřeby odvětví) nebo územně (potřeby území či místa).

Návratnost nevyčerpaných a nevyužitých prostředků mohou dle zákona požadovat samosprávy ke konci roku a tyto prostředky jsou poté rozpočtovým příjmem v roce, v němž k vrácení došlo.

Dotační řízení v analýze pojmáme jako rozhodovací proces o cílech a účelu veřejné finanční podpory, podmínkách jejich získání a čerpání, výběru vhodných příjemců. Samotný průběh dotačního řízení ani jeho náležitosti nejsou v českém právním řádu vymezeny žádným právním předpisem. Proto záleží na každém poskytovateli dotací jakým způsobem a mírou bude uplatňovat zásady transparentního, odpovědného a hospodárného nakládání s veřejnými prostředky. Veškerá výše uvedená omezení pro dotované subjekty mají však povahu možnosti a nikoliv povinnosti a tudíž nelze ani toto minimum omezení dotačních procesů nijak vymáhat. Je na libovůli každé obce, jak k problematice dotací přistoupí a jak bude volné finanční prostředky vynakládat, byť i nadále samozřejmě platí dodržování zásady hospodárnosti.

Dotace v zákoně o obcích

Poskytování dotací z rozpočtu obcí se věnuje také ZO. Veřejná podpora a její poskytování je z hlediska kompetencí rozdělena, kdy kritériem tohoto rozdělení je výše poskytované podpory. O dotacích nad 50 000 Kč (*poskytování dotací nad 50 000 Kč v jednotlivých případech občanským sdružením, humanitárním organizacím a jiným fyzickým nebo právnickým osobám působícím v oblasti mládeže, tělovýchovy a sportu, sociálních služeb, podpory rodin, požární ochrany, kultury, vzdělávání a vědy, zdravotnictví, protidrogových aktivit, prevence kriminality a ochrany životního prostředí*) rozhoduje vždy zastupitelstvo, zatímco rozhodování o dotacích nižších spadá mezi tzv. zbytkové kompetence dle ust. § 102 odst. 3 ZO, o kterých rozhoduje rada obce za předpokladu, že si je zastupitelstvo obce nevyhradilo. V praxi tak mohou na obcích nastat dvě situace. První možností je, že si zastupitelstvo obce vyhradí rozhodování i o dotacích do 50 000 Kč včetně a tím pádem je jediným orgánem obce, kterému přísluší rozhodování o všech dotacích plynoucích z rozpočtu obce. Variantou druhou je rozdělení rozhodovacích kompetencí o dotacích mezi radu a zastupitelstvo v případech, kdy zastupitelstvo k vyhrazení si rozhodovací pravomoci nepřistoupí a de facto tak tuto agendu přenechá radě. Právě tento model je dle našich zkušeností v praxi častější.

Dotacím se věnuje také ust. § 85 písm. j) ZO, které zmiňuje rozhodování o smlouvách o poskytnutí dotace bez další specifikace hodnoty či účelu této dotace a svěřuje tuto pravomoc výhradně do rukou zastupitelstva. Už na první pohled je zřejmé, že vyvstává otázka, jaký je vztah ustanovení pod písmeny c) a j) § 85 ZO. Komentář k zákonu o obcích k tomuto uvádí: *„Značně nejasný je však vztah této kompetence ke kompetenci uvedené v písm. j) tohoto ustanovení, podle kterého je zastupitelstvu vyhrazeno rozhodovat o uzavření smlouvy o poskytnutí dotace, aniž by v tomto případě byly dotace limitovány účelem, resp. hodnotou finančního plnění. Zdá se tedy, že jedno z obou ustanovení je v zákoně zbytečné a buď je ve smyslu písm. c) zastupitelstvu vyhrazeno rozhodovat jen o dotacích v něm uvedených (a pak je zbytečná část ustanovení písm. j), kde se odkazuje na smlouvy o dotacích bez omezení), nebo je zastupitelstvu vyhrazeno rozhodovat o všech dotacích a pak je zbytečné písm. c). Možným výkladem obou ustanovení je nicméně to, že zatímco v případě písm. c) jde o dotace poskytované z rozpočtu obce, v případě písm. j) by šlo naopak o dotace, jejichž příjemcem by byla obec, tedy např. dotace z rozpočtu kraje nebo ze státního rozpočtu.“* Také poslední zmíněný výklad se však jeví jako problematický, pokud vezmeme do úvahy, že ustanovení písm. j) hovoří mimo jiné i o rozhodování o smlouvách o přijetí a poskytnutí úvěru a půjčky, což by naznačovalo, že, aby mohlo jít o smlouvy, jejichž je obce příjemcem, musela by být použita formulace se slovesem přijetí a nikoliv poskytnutí.

Možná interpretace může být dle našeho názoru také ta, že zastupitelstvo rozhoduje dle písm. j) o podmínkách a konkrétní podobě smluv, které budou uzavřeny se všemi subjekty, kterým bude/byla dotace poskytnuta. Dle písm. c) je pak rozhodováno příslušným orgánem o konkrétních dotacích, tedy o tom, který subjekt a v jaké výši dotaci obdrží. Zvláště v případě ucelených a pravidelně se opakujících programů si lze tento model rozdělení kompetencí velmi dobře představit, protože pro každý dotační program může být předem připravena jakási vzorová dotační smlouva (schválená zastupitelstvem), k jejímuž uzavření budou posléze vyzváni všichni úspěšní žadatelé o dotaci bez ohledu na to, který orgán obce rozhodl o přidělení dotace na jejich projekt. Naopak jako nepříliš pružný se tento model jeví v případě dotací přidělovaných tzv. *ad hoc* mimo běžné dotační programy, kdy může vzhledem k frekvenci zasedání zastupitelstva docházet k nežádoucímu zpoždění u jednotlivých specifických dotací.

Posledním místem, kde jsou v zákoně o obcích dotace zmíněny, je ust. § 133, které umožňuje statutárním městům delegovat statutem rozhodování o uzavírání smluv o poskytnutí dotací a rozhodování o poskytování dotací občanským sdružením, humanitárním organizacím a jiným právnickým nebo fyzickým osobám působícím v oblasti mládeže, tělovýchovy a sportu, sociálních služeb, požární ochrany, kultury, vzdělávání a vědy, zdravotnictví, protidrogových aktivit, prevence kriminality a ochrany životního prostředí.

Dotovaný zadavatel dle zákona o veřejných zakázkách

Dotace a veřejné zakázky jsou si v určitém pohledu velmi podobné, jelikož jde o výdaje směřující z veřejných prostředků do soukromého sektoru. Obě témata se však také přímo setkávají a to v zákoně č. 137/2000 Sb., o veřejných zakázkách (dále jen „ZVZ“). Jejich vzájemný průsečík tvoří ust. § 2 odst. 3, které vymezuje tzv. dotované zadavatele. Povinnost zadávat veřejné zakázky totiž nemají pouze veřejní zadavatelé, ale za určitých okolností také jiné subjekty. Aby se z obyčejného podpořeného subjektu stal dotovaný zadavatel, který musí plně respektovat všechna ustanovení ZVZ je nutné, aby šlo o právnickou či fyzickou osobu, která zadává veřejnou zakázku hrazenou z více než 50 % z peněžních prostředků z veřejných zdrojů nebo pokud peněžní prostředky poskytnuté na veřejnou zakázku z těchto zdrojů přesahují 200 000 000 Kč. Vzhledem k velikosti rozpočtů samospráv je zřejmé, že pro účely této analýzy bude zajímavá především první podmínka, tedy že jde o veřejnou zakázku², která bude z nadpoloviční části hrazena z peněz, jež pocházejí z veřejných zdrojů. Typicky půjde o situace, kdy subjekt podpořený dotací bude poptávat určité služby, dodávky či stavební práce, jež není schopen zajistit sám a pro naplnění účelu jeho projektu, k němuž se poskytovateli dotace zavázal, jsou nezbytné. Pokud předpokládaná hodnota této zakázky bude u dodávek a služeb vyšší než 1 000 000 Kč bez DPH a stavebních prací vyšší než 3 000 000 Kč bez DPH³, pak musí podpořený v souladu s ust. § 2 odst. 5 ZVZ postupovat dle všech ustanovení platných pro zadavatele veřejného⁴. Zakázky s hodnotou nižší, než byla výše uvedena, jsou zakázkami malého rozsahu a na ně se ZVZ nevztahuje s výjimkou hlavních zásad uvedených v ust. § 6 odst. 1 ZVZ - transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace. Také dotovaný zadavatel musí dané zásady respektovat, byť je zřejmé, že jde o zásady poměrně obecně formulované a tedy nabízející široké interpretační spektrum. Ideálním a dnes již mezi samosprávami poměrně běžným nástrojem k překlenutí této prázdné zóny, jsou interní pravidla pro zadávání veřejných zakázek. Samozřejmě nelze požadovat, aby si každý dotovaný žadatel tvořil svou vlastní interní směrnici, nicméně pokud poskytovatel takovýmto předpisem disponuje, může podpořenému subjektu jednoduše uložit povinnost, aby se předpisem řídil a také veřejné zakázky malého rozsahu zadával na základě jistých pravidel a nikoliv jen tzv. z ruky.

Veřejná podpora a podpora *de minimis*

Jak již bylo uvedeno na samém úvodu této analýzy, mohou dotace představovat poměrně zásadní ohrožení pro hospodářskou soutěž. Ta pochopitelně není ohrožována pouze chováním soutěžitelů (kartelové dohody, zneužívání dominantního postavení), ale také nevhodným postupem státu, respektive jiných veřejnoprávních subjektů, při němž dochází ke zvýhodňování některých soutěžitelů na úkor ostatních. Tohoto rizika si je velmi dobře vědoma také Evropská Unie, která přijala řadu zákonů, vyhlášek a nařízení, které mají zamezit tomu, aby dotace poskytované z veřejných prostředků narušily volnou soutěž. Přesněji řečeno jde o zákaz veřejné podpory jako takové. Tou se v souladu s článkem 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (bývalý čl. 87 Smlouvy o založení Evropského společenství) rozumí jakákoliv poskytnutá výhoda, která narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňuje určité subjekty nebo odvětví výroby a pokud ovlivňuje obchod mezi členskými státy EU. Znaky, které definují veřejnou podporu, jsou tedy celkem čtyři, přičemž je nutně jejich kumulativní naplnění⁵:

- a) opatření ze strany státu nebo státních prostředků,
- b) výhoda určitému podniku či odvětví výroby,
- c) možné narušení nebo narušení soutěže,
- d) možné ovlivnění obchodu mezi členskými státy.

² K přesnému vymezení pojmu veřejná zakázka dle ZVZ blíže zde:

<http://www.bezkorupce.cz/nase-temata/verejne-zakazky/pravni-poradna-verejne-zakazky/#post-14741>

³ Novela ZVZ, jež bude účinná od 1. ledna 2014 tyto částky sjednocuje na hodnotu 1 milion Kč bez ohledu na to, o jaký druh veřejné zakázky se jedná.

⁴ Výjimku tvoří pouze veřejné zakázky v oblasti obrany nebo bezpečnosti.

⁵ Blokované výjimky z veřejné podpory

Pod pojmem stát respektive státní prostředky rozumíme nejen Českou republiku, ale také regionální a místní samosprávy. V roli poskytovatelů jsou tedy v České republice nejen orgány státní správy, ale i kraje a obce. Také samosprávy tedy musí respektovat zákaz veřejných podpor a dodržovat veškerá opatření s tím spojená. Musí zejména Evropskou Komisi předem informovat o záměru učinit krok, které by mohl vést k poskytnutí veřejné podpory. Ten následně nesmí učinit až do doby dokud Komise neshledá, že o veřejnou podporu nejde, popř. že jde o podporu, která je nadána výjimkou pro použití na společném trhu.

Formy veřejné podpory mohou být různé, ale jednou z nich jsou vedle např. slev na daních nebo poplatcích či zvýhodněných prodejů majetku také **dotace**. Většina dotací samospráv však zřejmě znaky veřejné podpory nenaplní a to z důvodu existence pravidla *de minimis*. Podpora *de minimis* je taková podpora jednoho subjektu, která ve třech po sobě jdoucích letech nepřesáhne limit stanovený hranicí 200 000 €⁶. Pojem *de minimis* znamená nejmenší a jde tedy o podporu, která je natolik nízká⁷, že nemá potenciál ohrozit veřejnou soutěž a tudíž ji ani není nutno ohlašovat Evropské komisi. Tento přístup, kdy jsou stanoveny jisté hranice finančních transakcí, na které se již nevztahuje zákonem stanovený dohled lze ostatně vyzorovat také v jiných odvětvích - příkladem mohou být veřejné zakázky malého rozsahu.

Na vnitrostátní úrovni je u nás veřejná podpora upravena především zákonem č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje (dále jen „ZVP“). Tato norma byla přijata při vstupu České republiky do EU a upravuje výkon státní správy v oblasti veřejné podpory, práva a povinnosti poskytovatelů a příjemců veřejné podpory a podpory malého rozsahu vůči příslušnému koordináčnímu orgánu veřejné podpory, kterým je povětšinou Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „ÚOHS“)⁸. Role ÚOHS je dle ZVP poradenská, monitorovací, a koordináční. ÚOHS pomáhá poskytovatelům s orientací v pravidlech poskytování veřejné podpory a pokud shledá, že je nutné určitou plánovanou veřejnou podporu notifikovat a schválit Evropskou komisí, pomáhá poskytovatelům při přípravě a vyplnění potřebných formulářů. Pro ÚSC je lepší, jestliže už při přípravě dotačních programů odstraní veškeré nejasnosti a vyhnou se tak situacím, kdy by mohly poskytnout veřejnou podporu, která bude při následném později označena jako nezákonná. ÚOHS je zároveň pověřen vedením centrálního registru podpor malého rozsahu, ve kterém jsou evidovány údaje o poskytnutých podporách malého rozsahu. Tou se rozumí podpora poskytnutá na základě přímo použitelných právních předpisů Evropské unie o podpoře *de minimis*, které byly zmíněny výše. Poskytovatelé veřejné finanční podpory (tedy i ÚSC) mají povinnost zaznamenávat do centrálního registru ÚOHS všechny údaje o poskytnuté podpoře malého rozsahu a jejím příjemci a to do 5 pracovních dnů ode dne jejich poskytnutí. Zároveň musí poskytovatelé podpory malého rozsahu uvést v právním úkonu (typicky půjde o smlouvy o poskytnutí dotace) poskytnutí podpory malého rozsahu název přímo použitelného předpisu Evropské unie, podle kterého byla tato podpora poskytnuta. Nedodržení uvedených povinností by se poskytovatel dotací dopustil správního deliktu, za který mu může být dle ust. § 8a odst. 3 v kombinaci s ust. § 8a odst. 2 písm. a) a b) ZVP uložena ÚOHS pokuta až do výše 100 000 Kč.

Aby bylo pojednání o veřejné podpoře kompletní, měl by být zmíněn také zákon č. 319/2006 Sb., o některých opatřeních ke zprůhlednění finančních vztahů v oblasti veřejné podpory, jež upravuje vztahy v oblasti veřejné podpory mezi osobami ovládanými subjekty veřejné správy [§ 2 písm. b)] a osobami účtujícími odděleně [§ 2 písm. d)] se subjekty veřejné správy. Pro účely této analýzy je uvedený zákona zajímavý z toho pohledu, že se vztahuje na veřejnou podporu samospráv směrem k jimi ovládaným obchodním společnostem a na podporu jejich vlastních

⁶ Článek 2 odst. 2 nařízení Komise (ES) č. 1998/2006 ze dne 15. prosince 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu *de minimis*. Pro oblast silniční dopravy je finanční hranice stanovena tímž nařízením na 100 000 EUR, pro další oblasti je pak upravena speciálními nařízeními (oblast zemědělství 7 500 EUR, oblast rybolovu 30 000 EUR, oblast služeb obecného hospodářského zájmu 500 000 EUR).

⁷ Z právního pohledu o veřejnou podporu ani nejde a tudíž logicky nemůže být považována ani za jednu z výjimek z poskytování veřejné podpory, k čemuž však někdy v důsledku nepřesností dochází.

⁸ Koordináčním orgánem může být také Ministerstvo zemědělství ČR, které vykonává působnost koordináčního orgánu v oblastech zemědělství a rybolovu.

příspěvkových organizací. Oběma těmito skupinám podporovaných je zákonem uložena povinnost vedení důkladné evidence (po dobu 5 let od konce účetního období) tzv. veřejných prostředků, jimiž se rozumí nejen např. náhrady ztrát, vklady do základního kapitálu, ale samozřejmě také dotace, návratné finanční výpomoci. Také v tomto případě stejně jako u ZVP je kontrola dodržování zákonem stanovených povinností svěřena do rukou ÚOHS. Ten si může veškeré evidované údaje od kontrolovaných subjektů vyžádat a posléze je předložit Evropské komisi, pokud ta si o ně zažádá.

Z výše uvedeného je zřejmé, že by města a obce, jakožto poskytovatelé dotací, měly věnovat poskytování dotací zvýšenou pozornost zejména směrem ke stanovené hranici podpory *de minimis* v po sobě jdoucích třech letech. Jako ideální způsob se jeví ošetření poskytování podpory malého rozsahu v interních předpisech. Zároveň by měly po příjemcích dotací formou čestného prohlášení vyžadovat potvrzení, že v uplynulých třech letech neobdrželi podporu z veřejných zdrojů přesahující v souhrnu 200 000 €. Doporučit lze také vedení vlastní (avšak zároveň veřejně přístupné) evidence dle konkrétních příjemců podpory, ze které by bylo na první pohled patrné, jakou podporu ten který příjemce získal v poslední době. Jako příklad dobré praxe může v tomto směru sloužit město Litomyšl (http://www.litomysl.cz/?id_str=1311054054175).

Kontrola dotací

Jak již bylo popsáno výše, dohledovou činnost nad oblastí veřejné podpory vykonává ÚOHS respektive Evropská komise. ÚSC vedle toho podléhají také obecné finanční kontrole. Přezkum hospodaření ÚSC probíhá na základě speciálního zákona č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí. Tato kontrola je prováděna buď Ministerstvem financí či auditorem v případě krajů a hl. města, nebo krajem popř. auditorem u obcí. Všechny ÚSC si také musejí vytvořit systém finanční kontroly dle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě (dále jen „ZFK“), kterým zajistí finanční kontrolu nejen svého, ale i hospodaření svých organizačních složek a příspěvkových organizací⁹. Jde o tzv. systém vnitřní kontroly, jehož účinnost a přiměřenost musí být nejméně jednou ročně vyhodnocena. Co se dosud legislativním procesem prosadit nepodařilo je rozšíření kontrolních pravomocí NKÚ tak, aby mohl kontrolovat hospodaření s majetkem ÚSC a s příjmy a výdaji jejich rozpočtů. V České republice tak kontrola hospodárnosti nezřídka padá na občany samospráv, kteří jsou nuceni náročně poslání vykonávat sami, jelikož vnější kontrola nemá dostatečný rozsah a kontrola vnitřní je podřízena vedení úřadu samosprávy.

V ZFK však můžeme nalézt také další přesah do oblasti dotací respektive veřejné finanční podpory. Ust. § 9 odst. 2 ZFK svěřuje ÚSC výkon veřejnosprávní kontroly u žadatelů o veřejnou finanční podporu nebo u příjemců veřejné finanční podpory, kterou jim poskytují. Kontrola může být buď průběžná, anebo následná a její obecný rámec určuje ust. § 11 ZFK. Konkrétní úpravu vztahů při mezi kontrolovaným (příjemce) a kontrolorem (poskytovatel) v ZFK nenajdeme, jelikož se řídí částí třetí zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole. Ust. §13 odst. 2 ZFK přidává drobné upřesnění, jelikož podle něho lze používat kontrolní oprávnění podle ZFK a podle části třetí zákona o státní kontrole pouze v rozsahu nezbytném ke splnění účelu této kontroly. Předmětem kontroly by mělo být především jištění, zda byla dotace užitá na účel, na který byla poskytnuta, a zda byla použita v souladu s podmínkami stanovenými ve smlouvě uzavřené mezi poskytovatelem a podpořeným.

Pokud by podpořený neposkytl k provedení kontroly dostatečné podmínky spočívající především v odpovídající součinnosti, může být odpovědným fyzickým osobám kontrolním orgánem (ÚSC) uložena pořádková pokuta až do výše 50 000 Kč a při opakovaném neplnění povinností pokuty v úhrnné výši až 200 000 Kč (ust. § 19 odst. 1 a 2 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole). Pokud by se ani opakovaným ukládáním pořádkových pokut fyzickým

⁹ zároveň obsaženo v ust. § 15 zákona č. 250/2000 Sb

osobám nepodařilo dosáhnout součinnosti kontrolované osoby, může kontrolní orgán uložit kontrolovanému subjektu pokutu za maření veřejnosprávní kontroly vykonávané na místě až do výše 1 000 000 Kč (ust. § 17 ZFK). Veškeré výše uvedené pokuty však mají vést pouze k řádnému a bezproblémovému průběhu kontroly a nikoliv k zajištění nápravy kontrolou zjištěných nedostatků.

K tomu slouží pokuty dle ust. § 20 ZFK, které lze ukládat za nepřijetí nebo za neplnění přijatých opatření k nápravě nedostatků až do výše 1 000 000 Kč. Uložení těchto pokut je limitováno lhůtami, kdy subjektivní je stanovena jako 6měsíční od chvíle, kdy se kontrolní orgán o neplnění povinností dozvěděl, zatímco objektivní 3letá běží od okamžiku ukončení veřejnosprávní kontroly vykonávané na místě.

Důležitou roli hraje v případě kontrol prevence střetu zájmů. Přestože střet zájmů neznamena automaticky nečestné jednání, jde o stav zvýšeného rizika, kdy je osoba pokušení klientelismu či korupce vystavena. Také u kontrolorů může logicky střet zájmů nastat a v takovém případě je třeba se s ním vypořádat. Nezávislost lze považovat za kruciólní požadavek každé kontroly a její narušení střetem zájmů je nežádoucí. Ani důsledné dodržování povinností předcházet střetu zájmů často jeho vzniku nezabrání, a proto je nutné nastavovat pravidla pro jeho regulaci, aby se předcházelo korupčnímu chování. Jak ZFK, tak také zákon o státní kontrole prevenci střetu zájmů řeší, nicméně nic nebrání obcím, aby si daná ustanovení zákona precizovaly ve svých interních předpisech. Nemělo by např. docházet k situacím, kdy kontrolu dotace zajišťuje v rámci úřadu tatáž osoba, která administrovala již žádost o ni apod.

Výstupem každé veřejnosprávní kontroly je protokol, který obsahuje zejména popis zjištěných skutečností s uvedením nedostatků a označení ustanovení právních předpisů, které byly porušeny.

Shrnutí

Tím je z hlediska zákonů téma dotací víceméně uzavřeno. Je tedy zřejmé, že pro ně neexistuje žádný specifický zákon a jde o roztržitou a poměrně složitou úpravu. To je velký rozdíl např. oproti typologicky podobným veřejným zakázkám (také představují výdaj z veřejných prostředků směřující do soukromého sektoru, byť samozřejmě odlišnou cestou a na základě rozdílné motivace). V oblasti dotací poskytovaných z rozpočtů samospráv také stále existuje poměrně rozsáhlá „šedá zóna“, která není legislativně ošetřena, byť se začínají objevovat legislativní návrhy, které by to do budoucna mohly změnit.

Samosprávy by měly k poskytování veřejné přistupovat systematicky a měly by dodržovat určitý víceletý rámec nastavený v souladu s lokálními potřebami. Obce a kraje mohou svým postupem cíleně stimulovat konkrétní oblasti, nikdy by však neměly zapomínat na skutečnost, že zejména při subvencích podnikatelských aktivit mohou velmi snadno sklouznout k negativním zásahům do tržního prostředí. Vnitřní pravidla by měla vždy přesně vymezovat práva a povinnosti subjektů ve vztazích vznikajících při čerpání finančních prostředků od samotného vypsání dotačního programu až po jeho závěrečné vyúčtování. Vždy je samozřejmě nutné postupovat dle platných zákonů a pravidel poskytování veřejné podpory, především s důrazem na rovný přístup ke všem subjektům. To je třeba mít na mysli i ve chvílích, kdy např. obce či kraje „pouze“ poskytují poradenství a konzultace týkající se jejich dotačních programů.

ANALYTICKÁ ČÁST

Hodnocení transparentnosti

Co bylo hodnoceno?

První krok v hodnocení grantových a dotačních mechanismů statutárních měst je posouzení jejich transparentnosti. Hodnocení transparentnosti představuje prvotní ukazatel toho, jak si jednotlivá města ve sledované oblasti stojí. Zároveň je ale nutné zmínit skutečnost, že informační otevřenost je pouze jedním z dílčích prvků, které dohromady pomáhají vytvořit kvalitní protikorupční soubor opatření. Z tohoto úhlu pohledu je jasné, že podstatou hodnocení transparentnosti není maximální podrobnost, ale především sledování základních rizikových míst a instrumentů. Díky tomu výsledky hodnocení transparentnosti mohou indikovat míru korupčního potenciálu, jež se nepochybně v nedůsledném zveřejňování skrývá.

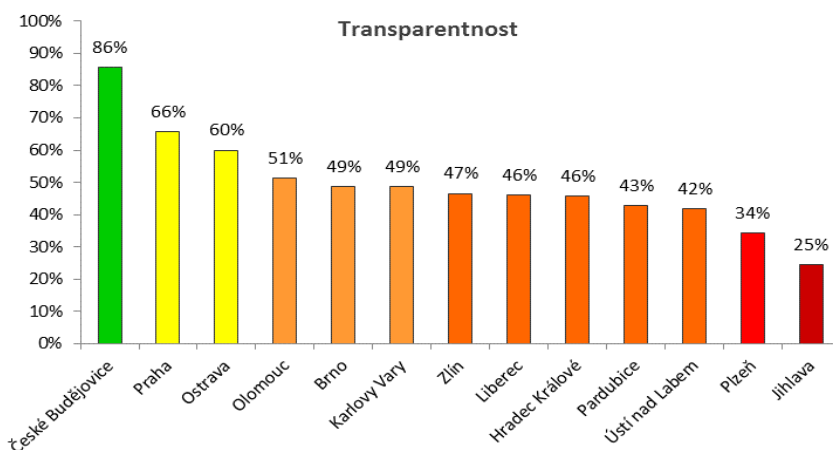
Statutární města byla posuzována na základě metodiky vytvořené k projektu Hodnocení transparentnosti krajů, který byl realizován v roce 2012 a jednou ze sledovaných oblastí tehdy byly také granty a dotace. Předem bylo stanoveno bodové ohodnocení každé jedné otázky. Součet maximálních možných bodů určil hodnotu sta procent, ke které byl poměřován bodový zisk jednotlivých měst. Procentuální hodnota byla posléze zaokrouhlena na celá procenta a podle její hodnoty byla určena výsledná známka města v oblasti.

Posuzováno bylo, zda města používají tzv. dotační kalendář, jehož pomocí by s dostatečným předstihem informovaly o podporovaných oblastech v nadcházejícím roce, celkové alokované sumě a předpokládaných termínech pro podání a vyhodnocení žádostí. Ke každé grantové výzvě by měly být přiloženy podkladové materiály obsahující přesně stanovenou částku pro příslušnou výzvu, jasně nastavená hodnotící kritéria s určenými váhami na celkové hodnocení a definice subjektů, kterých se dotační výzva týká. Samozřejmostí je také uvedení odpovědné kontaktní osoby, nejzazšího termínu pro podání žádostí a vzor žádosti či manuál pro její podání. Oproti původnímu hodnocení provedenému na krajích v roce 2012 byla navíc hodnocena také přítomnost vzorové smlouvy na internetových stránkách, jelikož dle našich prozatímních zkušeností je právě smlouva dokumentem, ze kterého lze mnohdy teprve vyčíst jednotlivá práva a povinnosti příjemce a poskytovatele dotací. Byť by jejich základní rámec měla zmiňovat již obecná dotační zásady, není tato praxe mezi samosprávami v žádném případě pravidlem.

Důležitým aspektem transparentních dotací jsou samozřejmě také řádně zveřejněné výsledky. Tento seznam by neměl obsahovat pouze podpořené projekty a částku, kterou získaly, ale také projekty, které na dotaci nedosáhly, a důvod, proč tomu tak bylo. Opomíjena by neměla být ani archivaci dat týkajících se dotací a jejich zveřejňování. Není důvod, proč by veřejnost neměla mít možnost zpětně nahlédnout do těchto informací.

Kompletní seznam všech hodnocených otázek:

č.	Otázka	Bodová váha
1	Existuje na úvodní stránce městského webu zvláštní odkaz pro přístup k dotačním programům poskytovaných městem?	1,5
2	Je na internetových stránkách města zveřejněn dotační kalendář městských dotačních a grantových programů?	1,5
3	Jsou zveřejněny pravidla pro dotační řízení?	1,5
4	Jsou u příslušného dotačního programu uvedeny podmínky a instrukce pro žadatele o dotaci?	1
5	Jsou u příslušného dotačního programu uvedeny finanční prostředky uvolněné pro příslušný dotační program?	1
6	Zveřejňuje město na internetových stránkách kritéria pro hodnocení žádostí o dotace i s jejich váhami na celkové hodnocení?	1,5
7	Jsou u jednotlivých dotačních programů uvedena data uzávěrky pro přijímání žádostí o dotace?	0,5
8	Jsou u dotačních programů uvedeny kontaktní osoby odpovědné za dotaci?	0,5
9	Je na internetových stránkách města zveřejněná vzorová dotační smlouva?	1
10	Je na internetových stránkách města zveřejněný vzor žádosti o dotaci?	0,5
11	Je na webových stránkách města zveřejněn seznam úspěšných žadatelů a schválených částek podpory?	2
12	Je na webových stránkách města zveřejněn seznam neúspěšných žadatelů?	1
13	Uvádí město u nepodpořených žadatelů důvod pro nepřidělení dotace?	1
14	Zveřejňuje město smlouvy o poskytnutých dotacích (alespoň nad 10 tis. Kč)?	1,5
15	Nachází se na internetových stránkách město archiv jeho dotačních programů?	1,5

Zjištění
Grafické znázornění výsledků hodnocení transparentnosti:

%	Známka
100-91	1
90-86	1-
85-73	2
72-68	2-
67-55	3
54-48	3-
47-35	4
34-28	4-
28-0	5

Vysvětlení přidělených známek:

1 Město zveřejňuje prostřednictvím na internetu všechny základní informace o dotačním řízení včetně předešlých let.	3 Absence smluvních standardů a konkrétních hodnotících kritérií. Chybí některé důležité informace pro snadnou orientaci žadatelů o dotace (např. dotační kalendář, vzorová smlouva, odůvodnění nepodpořených žádostí apod.).
2 Absence dílčích informací o dotačním řízení (např. seznam neúspěšných žadatelů, zdůvodnění neúspěšných žádostí).	4 Kromě bodů zmíněných při známce 3 absentují hodnotící kritéria. Města poskytují minimum informací pro kontrolu dotačních řízení prostřednictvím internetu (absence smluv, seznamu příjemců, schválených částek apod.).
	5 Dohledání jakýchkoliv informací o dotacích z městského rozpočtu je velmi obtížné a v mnoha případech spíše nemožné.

Výsledky jednotlivých měst v hodnocení transparentnosti:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Brno			x	x	x		x	x		x	x				x
České Budějovice	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x			x	x
Hradec Králové	x	x	x	x			x	x	x	x					
Jihlava	x		o	x			x	x		x					
Karlovy Vary			x	o		o	x	x	x	x	x				x
Liberec	x		x	x	o	o	x	x		x	o	o		x	
Olomouc	x		x	x		o	x	x		x	x	x			
Ostrava	x		x	x			x	x		x	x	x	o		x
Pardubice			x	x			x	x		x	x				x
Plzeň	x	o	x	x			x	o		x					
Praha	x		o	x		o	x	x		x	x	x		x	x
Ústí nad Labem	o		x	x			x	x			o	o			o
Zlín			x	x			x	x		x	o	o			x

x – ano; o – částečně ano

Shrnutí

Nejlépe z třinácti hodnocených měst dopadly České Budějovice, které dosáhly hodnocení 86 %. Jedinou výtkou může být nezveřejňování neúspěšných žadatelů o dotace a poté nezveřejňování přehledu dotací dle konkrétních příjemců. Na opačném konci žebříčku skončila Jihlava s výsledkem 25 %. Dohledání jakýchkoliv informací o dotacích z městského rozpočtu v Jihlavě je velmi obtížné a v mnoha případech spíše nemožné.

V celkovém pohledu lze výsledky měst v hodnocení transparentnosti grantové a dotační politiky považovat za spíše průměrné. Pouze dvě města dosáhla lepšího hodnocení než 60 %. Jde o již zmiňované České Budějovice a Prahu avšak i její výsledek, přestože je druhý nejlepší nestačí na lepší známku než trojku.

Většina měst nezveřejňuje na svých stránkách **dotační kalendář**. Při tom právě tento dokument může v dostatečném předstihu informovat o prioritách veřejné podpory a může dát potenciálním žadatelům dostatek času pro přípravu a výběr nejvhodnějšího programu. V současnosti se mnohdy stává, že žadatelé rezignují na jakoukoliv koncepci a žádají o dotace, v nichž vidí šanci na zisk prostředků. Co mnohdy opomíjejí je ale skutečnost, že dotace pokrývají pouze část nákladů, které budou muset vynaložit, a zbytek jde z jejich vlastních peněz. Pokud k těmto rozhodnutím dochází překotně na základě aktuálně vypsanych dotačních výzev, není to jistě ideální.

Téměř polovina hodnocených měst nemá na své úvodní internetové stránce odkaz, přes nějž by bylo možné přistoupit na podstránku věnovanou speciálně dotacím z městského rozpočtu. S čím naopak města problém nemají, je **zveřejňování podkladových materiálů** k dotacím, termínů pro podání žádostí, vzorových žádostí a ve většině případů ani výsledků grantových výzev. Problémem jsou ale velmi často chybějící **přesné výše částek** určených na příslušné grantové výzvy, které byly na dotační výzvu vyčleněny a bohužel také absence **předem daných hodnotících kritérií**. Pokud nejsou včas daná pravidla, podle kterých se bude v dotačním řízení postupovat, a žadatelé ani neznají výši prostředků, které byly na výzvu uvolněny, vzniká příliš prostoru pro **volnost zadavatele**. Ve velmi málo případech zveřejňují města **kompletní seznamy výsledků**. Chybí především nepodpořené projekty a prakticky nikdy nelze dohledat důvod, proč nebyly projekty subvencovány.

Přestože celkové výsledky měst nevypadají příliš dobře, neznamená to automaticky, že městské dotace jsou zdrojem korupce. Pojmy netransparentnost a korupce nelze ani přes jejich zřejmou provázanost zcela zaměňovat a v žádném případě nejde o synonyma. Patrně nejlépe vystihuje jejich vzájemný vztah tzv. korupční vzorec Roberta Klitgaard.

Korupce = monopol moci + volnost v rozhodování – odpovědnost a transparentnost

Čím lepší hodnotu/známku města v hodnocení získala, tím nižší je u nich pravděpodobnost výskytu korupce. Nejde však o garanci. V žádném případě nelze říci, že nejhůře umístěná města mohou být s konečnou platností označena za korupční a naopak. Při hodnocení transparentnosti zůstávají stále tři složky v korupčním vzorci nezodpovězeny.

Hodnocení kvality dotačních pravidel

Co bylo hodnoceno?

Správným nastavením dotačních pravidel mohou města dlouhodobě úspěšně snižovat všeobecné korupční rizika, která se vyskytují v souvislosti s čerpáním dotací. Korupční rizika lze kategorizovat následovně¹⁰:

- 1) **Podvody v žádosti o dotaci:** uchazeči o dotaci uvádí falešné nebo zavádějící informace ve snaze dotaci získat nebo být neoprávněně zvýhodněni před ostatními uchazeči.
- 2) **Manipulace v dotačním řízení:** manipulace s podmínkami pro příjemce dotací, v hodnocení jednotlivých žádostí, ovlivňování dotačního řízení uchazeči o dotaci.
- 3) **Zneužívání poskytnutých dotací k osobním nebo úzce skupinovým zájmům:** dotační prostředky nejsou zcela nebo z části vynaloženy ve veřejném zájmu, tedy na veřejně prospěšné činnosti.
- 4) **Neúčelné čerpání dotace:** příjemce dotace podává falešné nebo neúplné údaje o čerpání dotace a využití dotace (fiktivní aktivity, nepravdivé účetnictví), aby kryl zneužívání dotace k jiným, než stanoveným účelům nebo kryl jiné podvody a selhání při její administraci.

1) Podvody v žádosti o dotaci

Riziko machinací v žádostech o dotace se může vyskytovat častěji v situacích, kdy vnitřní předpisy neurčují způsoby a rozsah předběžné kontroly žadatelů o dotaci nebo nedochází k sankcionování žadatelů, kteří uvádí v žádostech nepravdivé nebo zavádějící údaje. Cílem takového jednání žadatelů je získat výhodu před ostatními žadateli o dotaci nebo se neoprávněně účastnit dotačních řízení.

Pravidla by měla stanovit pro žadatele **podmínky a povinnosti pro účast v dotačním řízení**, která výše uvedený postup znemožní. Jako zásadní pro dosažení tohoto cíle se jeví povinnost **vyločit z řízení subjekty**, které nemají vůči městu nebo jeho organizacím vyrovnaný všechny závazky a povinnost vyloučit žadatele, který v předchozím určeném časovém období **porušili smluvní podmínky** pro poskytnutí dotace. Samozřejmostí je také nepřipuštění do dalších fází dotačního procesu v případě těch žádostí, jež jsou v rozporu se zákony a vnitřními předpisy města. K eliminaci podvodných, žádostí mohou sloužit také jasně formulovaná **čestná prohlášení**, v nichž žadatelé nemají prostor pro nejasné a vágní formulace. Za ideální kombinaci čestných prohlášení z hlediska samosprávy považujeme **prohlášení o bezdlužnosti**, v němž žadatel garantuje, že nemá žádné nesplacené závazky minimálně vůči městu, jeho městským částem ani organizacím, ale lze ji samozřejmě rozšířit také na další veřejné subjekty, jako např. stát apod. Z dotací jsou ne vždy pokryty rozpočty projektů ze sta procent a proto by mělo být po žadateli vyžadováno také **čestné prohlášení o zajištění spolufinancování** nepokryté části projektu. Jedině tak si může být samospráva jistá, že prostředky, které vynakládá, budou s to naplnit svůj účel a nedojde k jejich zbytečnému vynakládání. Poslední čestné prohlášení by mělo být o podpoře de minimis. Do něho žadatel musí uvést všechny dotace, příspěvky a granty – finanční prostředky poskytnuté z veřejných rozpočtů (obcí, měst, krajů, ministerstev, státních fondů, fondů EU

¹⁰ Výsledná klasifikace korupčních rizik v návaznosti na kvalitu dotačních pravidel v analýze je pouze orientační, jelikož dotační politika představuje poměrně složitý proces, který se v praxi neprojevuje jako pouhý soubor několika samostatných částí s jasně daným začátkem a koncem. V analýze také nebyly zohledněny neformální faktory a zvyklosti, které na úřadech mohou fungovat a ve výsledku mohou výrazně ovlivňovat reálný výskyt korupčních rizik. Máme na mysli zejména úroveň dodržování normativního rámce, politickou kulturu rady a zastupitelstva města, určitou „štábní“ kulturu při administraci dotací městským úřadem, nebo působení a aktivity místních zájmových skupin a lokálních médií.

apod.). Na základě tohoto prohlášení si bude město moct velmi snadno a rychle udělat obrázek o tom, zda se poskytnutou dotací neblíží k **tříletému limitu pro veřejnou podporu**, jehož překročení by mohlo znamenat nejen zásah do hospodářské soutěže, ale zároveň hrozbu pokuty ze strany ÚOHS.

2) Manipulace v dotačním řízení

Pravděpodobnost a závažnost tohoto rizika závisí zejména na kvalitě úpravy dotačního řízení a celkové transparentnosti výběru vhodných projektů a stanovení výše podpory. Aby nedocházelo k manipulaci v dotačním řízení, je potřeba zaměřit se především na tzv. **volnost v rozhodování**. Ta je v tomto případě nežádoucí, jelikož čím méně mantinelů, tím více šancí, že se hráč dostane do postavení mimo hru.

Interní pravidla by měla eliminovat volnost v rozhodování zejména stanovením **jasných okruhů podpory** s konkrétně definovanými cíly, jichž mají potenciální podpořené projekty dosáhnout. Důležité je vyhnout se příliš obecným a nic neříkajícím formulacím. Přílišná volnost ve stanovení účelu dotace může vést k nerovným podmínkám žadatelů a zvýhodnění některých z nich. Hrozí např. riziko, že na základě korupční dohody nebo klientelistického vztahu bude navržen a schválen vágně stanovený, nebo příliš měkký účel podpory, což znesnadní nejen výběr projektů k podpoře, ale dojde k nabalování tohoto problému také do dalších fází dotačního procesu. Jen těžko si lze za takových okolností např. představit kontrolu, zda jsou prostředky využívány v souladu s účelem podpory. Také **okruh žadatelů** by měl být stanoven co možná nejpřesněji. K tomuto bodu se hodí dodat, že by z možnosti veřejné finanční podpory měly být automaticky **vyloučeny všechny městem zřízené organizace**, u jejichž žádosti o podporu by byla automaticky přítomná podjatost a preference ze strany představitelů města na úkor ostatních subjektů. Důležitou ale často opomíjenou informací v každé dotační výzvě je **stanovení konečné finanční alokace**, která je na ni určena, pokud možno také s informací o minimální a maximální výši dotace na jeden projekt. Jednak jsou díky tomu lépe informováni žadatelé, kteří mohou snáz zvážit a odhadnout možnosti a šance své žádosti (město a grantové komise nebudou zahlceny zbytečnými žádostmi) a zároveň není možné, aby v průběhu dotačního procesu docházelo k manipulacím s částkami určenými na jednotlivé projekty. S návrhy rozpočtů pro projekty souvisí také **jasné vymezení uznatelných a neuznatelných nákladů**.

V samotném hodnocení musí být jasné dáno **rozdělení kompetencí** mezi administrátora, grantovou komisi a orgány obce, jež mají v poskytování dotací poslední slovo. Role administrátora by měla spočívat především v organizačním zajištění procesu, případném poradenství žadatelům a v přípravě podkladů pro práci dotační komise. Tím se rozumí zejména vyřízení těch žádostí, které nespĺňují některou z formálních náležitostí a ani v dodatečné lhůtě u nich nebyl tento nedostatek odstraněn. Zbylé žádosti by komise měla posuzovat na základě **kritérií, která jsou předem známa** a to **včetně váhy** každého kritéria na celkové hodnocení. O proběhlém hodnocení by měl být vždy sepsán **protokol či hodnotící zpráva**, která nemusí být nutně veřejná, ale měla by v každém případě existovat. Jedině tak bude zaručena přezkoumatelnost rozhodnutí komise a nebudou připuštěny žádné pochybnosti o odbornosti jednotlivých členů či i o tom, zda do rozhodování nevstupují i jiné faktory. Ze stejného důvodu by se mělo předcházet i možnému **střetu zájmů** a pravidla by na situace, kdy k němu dojde, měla pamatovat.

3) Zneužívání poskytnutých dotací k osobním nebo úzce skupinovým zájmům

Zejména u větších podpor, jejich součástí budou rozsáhlejší nákupy nebo nákladnější rekonstrukce, které nedosáhnout limitů podle ZVZ, může snadno docházet k omezení soutěže o zakázku a zneužití části podpory pro nepřiměřený soukromý zisk. Riziko zneužití dotačních prostředků zvyšuje nízká transparentnost při uzavírání smluv, kdy se obtížněji vykonává veřejný dohled nad dodržováním podmínek podpory.

Přítomnost tohoto rizika závisí na zejména na způsobech, jakým město stanovuje povinnosti pro příjemce dotací a v jakém rozsahu. Základním pozitivním prvkem pro omezení zneužívání finanční podpory je povinnost uzavírat na každou podporu **smlouvu o poskytnutí finanční podpory**. Důležité však je v jaké podobě je smlouva uzavřena. Aby

nedocházelo k situacím, kdy budou pro různé subjekty vznikat různé typy smluv, je nutné vymezit základní **náležitosti všech kontraktů** již v dotačních pravidlech.

Příkladem je **stanovení účelu podpory**, jež je klíčové pro kontrolu podpořeného projektu. Cíle či účel dotačního programu by sice měly nastavovat již jednotlivé dotační výzvy, ale pokud nebudou zahrnuty také do smluv, můžou se již podpoření žadatelé od těchto cílů odklonit, aniž by při tom došlo z jejich strany k porušení smluvních povinností. Vedle precizace povinností vycházejících již nastavených ve výzvě (např. doba čerpání dotace), by měla smlouva obsahovat také povinnosti, jež povedou ke snadnému **provádění kontrol** jak vyúčtování, tak na místě. Na mysl máme především povinnost součinnosti podpořeného při kontrole, náležitosti vedení účetnictví a závěrečného vyúčtování projektu. Stejně tak by se nemělo zapomínat na důsledné a především včasné **oznamování veškerých změn** v projektu městům. K posílení transparentnosti, ale zároveň i dobrého jména úřadu může sloužit **propagační povinnost** podpořených subjektů.

Upravena ve všech smlouvách by měla být také skutečnost, že podpoření žadatelé mohou v některých případech naplňovat definici **dotovaného zadavatele dle ZVZ**. Všichni příjemci by na tuto skutečnost měli být upozorněni a s tím, že tuto povinnost město rozšíří také na zakázky malého rozsahu, při jejichž zadávání se budou podpořené subjekty muset řídit interními pravidly města o zadávání tohoto typu veřejných zakázek. Cílem je zabránit ve zneužívání prostředků, zejména přidělením zakázky bez soutěže spřízněnému dodavateli, k čemuž může pochopitelně docházet i u menších veřejných zakázek. Z dotačních prostředků by poté byl realizován zisk externího dodavatele na základě korupční dohody mezi příjemcem dotace a dodavatelem, což by mělo negativní ne-li fatální dopad na hospodárnost a účelnost využití poskytnuté dotace. O možné výjimce z uvedeného pravidla lze uvažovat ve směru k projektům, jejichž realizace probíhá v zahraničí a dodržování českých právních předpisů může být pro tamní prostředí a dodavatele nevhodné a kontraproduktivní.

V pravidlech a tudíž i smlouvách by měla být uveden **souhlas ke zveřejňování kompletního znění celých smluv** na internetových stránkách města, popř. v jiné veřejně přístupné databázi. Samozřejmě lze pro veřejný dohled využívat zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ale pro potřeby kontinuálního dohledu je nutnost opakovaně žádat o informace zbytečně zatěžující jak pro administrativu úřadu, tak pro veřejnost.

4) Neúčelné čerpání dotace

Míra tohoto rizika bezprostředně souvisí s kvalitou smluvních vztahů mezi městem a příjemci dotací (viz. předchozí riziko) a rozsahu a kvalitě průběžné a následné veřejnosprávní kontroly. Kontrola by měla být omezena nejen obsahově – kontrola dodržování účelu a hospodárnosti. Město si může z pozice poskytovatele dotace vymínit postavení, které mu umožní provádět kontroly nejen po ukončení projektů, ale namátkově také v jejich průběhu. **Rozsah a četnost kontrol** by samozřejmě měly reflektovat výši podpory pro jednotlivé projekty a to takovým způsobem, aby byla zajištěna co největšího objemu dotacemi poskytnutých prostředků.

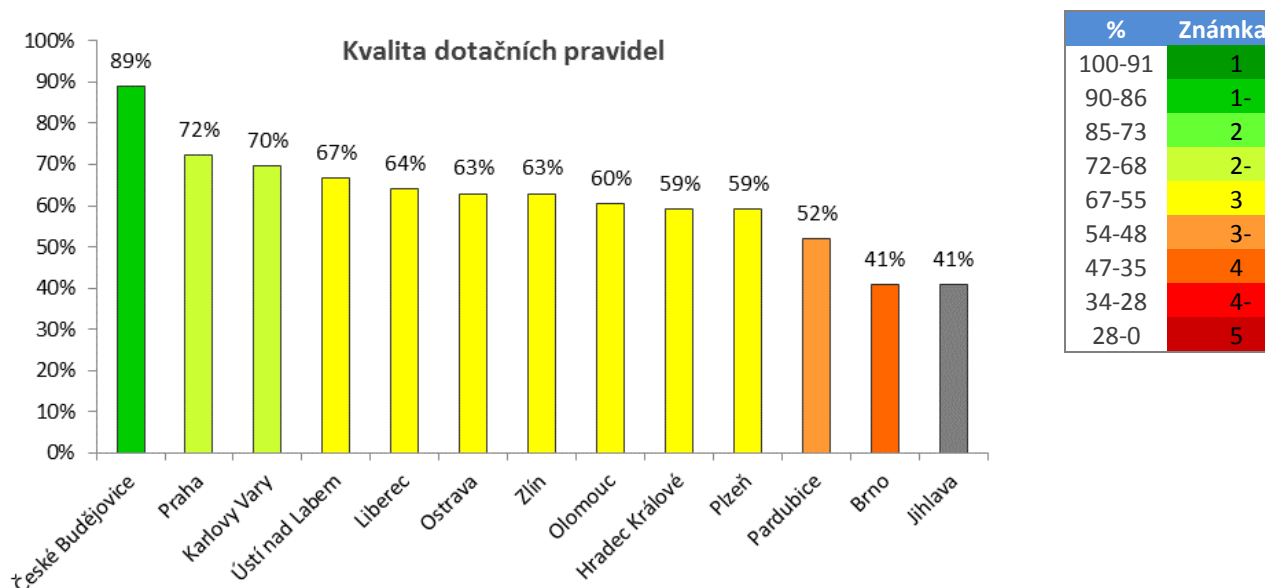
Určením konkrétní osoby či odboru v organizační struktuře města by mělo být eliminován také poslední zbývající prvek z korupčního vzorce, který dosud nebyl zmíněn a tím je **monopol moci**. Kontrolní pravomoci by měly být svěřeny do rukou toho, kdo se doposud nepodílel na žádné části dotačního procesu a vstupuje do něho právě a pouze za účelem posouzení zda vše proběhlo v souladu se zájmy města, jakožto poskytovatele. Jedině toto striktní oddělení kontrolních a zbylých kompetencí může zaručit dostatečnou nezávislost.

Kompletní seznam všech hodnocených bodů:

		č.	Hodnocené body	Bodová váha
I. Prevence podvodů v žádostech o dotaci		1	Čestné prohlášení žadatele o bezdlužnosti vůči městu	1
		2	Prohlášení o podpoře <i>de minimis</i>	1
		3	Uplatnění sankcí za uvádění lživých údajů v žádosti (např. vyloučení z dalších dotačních řízení)	1
		4	Vyloučení žadatelů, kteří mají neuhrazené závazky vůči městu, případně porušili dotační podmínky v minulém období	1
II. Prevence manipulace v dotačním řízení	Informace žadatelům o dotaci	5	Stanovení informací o dotačním řízení:	
		5.1	o okruhu možných žadatelů	1
		5.2	o dotačních programech (fondech)	1
		5.3	o účelu dotace (dotačních programů)	1
		5.4	o uznatelných nákladech	1
		5.5	o kritériích rozhodných pro výběr žádostí k podpoře včetně jejich vah (prioritizace)	1
		5.6	o celkové částce podpory v daném dotačním programu (fondu)	1
	5.7	o náležitostech žádosti o dotaci	1	
		6	Vyloučení organizací města z dotačního řízení	1
	Postup administrace	7	Určení osobní odpovědnosti za administraci žádostí	1
		8	Hodnocení žádostí o dotaci kolektivním orgánem (např. komise) vč. stanovení jeho pravomocí a způsobu rozhodování	1
9		Stanovení pravomocí orgánů města v dotačním řízení	1	
	10	Stanovení os. odpovědnosti za vyřazování neúplných nebo chybných žádostí	1	
	11	Regulace střetu zájmů osob podílejících se na rozhodnutí o přidělení dotace	1	
III. Prevence zneužití dotace	Základní náležitosti smlouvy o poskytnutí dotace	12	Náležitosti smlouvy o poskytnutí dotace:	
		12.1	předmět podpory	1
		12.2	doby čerpání	1
		12.3	povinnost odděleného účetnictví čerpání dotace	1
		12.4	náležitosti vyúčtování a reportování dotace	1
	12.5	povinnost navrácení nevyčerpané částky	1	
		13	Povinnost oznamovat změny v projektu	1
	14	Povinnost dotovaného zadavatele nad rámec zákona o veřejných zakázkách (ZVZ)	1	
	15	Povinnost zveřejňovat smlouvy	1	
IV. Prevence neúčelného čerpání dotace		16	Uplatňování principu proporcionality při provádění kontrol příjemců dotací	1
		17	Oddělení funkcí administrátora dotace a kontrolora čerpání dotace	1

Zjištění

Grafické znázornění výsledků hodnocení kvality dotačních pravidel:

Vysvětlení přidělených známek:

1

Existující pravidla jsou dobrým předpokladem pro prevenci podvodů a pochybení v dotačním řízení. Přesto nelze vyloučit drobné anomálie (např. není uplatňován systém proporcionality při kontrole dotací, není definována povinnost dotovaného zadavatele nad rámec ZVZ).

2

Pravidla stanovují základní rámec pro předcházení podvodům v žádostech a zaručují základní informovanost žadatelů o dotaci. Problémem je chybějící regulace střetu zájmů členů hodnotících komisí a výše uvedené anomálie pro známku 1.

3

Společným znakem je větší prostor pro podvody v žádostech o dotace a absence pravidel se stanovením sankce za uvádění lživých údajů v žádostech o dotaci. Ve větší míře chybí regulace střetu zájmů vymezení osobní odpovědnosti za administraci žádostí.

4

Pravidla nestanovují rámec pro prevenci podvodů v žádostech, nezaručují informovanost žadatelů o dotaci a neobsahují náležitosti smlouvy o poskytnutí dotace.

5

Pravidla nezaručují základní informovanost žadatelů, nestanovují standardy pro administraci, výběr příjemců a kontrolu dotací.

Při prevenci manipulaci v dotačním řízení města selhávají v informování žadatelů a veřejnosti o nastavení hodnotících kritérií a jejich vah. Objem celkové finanční alokace na příslušný dotační program zveřejňuje s dostatečným časovým předstihem pouze jediné z hodnocených měst (České Budějovice). Obě tato kritéria bezprostředně souvisí s rizikem manipulace ze strany hodnotících komisí v procesu rozhodování o přidělení dotací.

Pouze dvě města (Brno, Jihlava) **vylučují vlastní městské organizace z okruhu žadatelů o dotace**. Jak jsme již zmínili výše, takové opatření je žádoucí zejména kvůli riziku přítomnosti podjatosti a preferencí ze strany představitelů města na úkor ostatních subjektů. Riziko spojené s absencí tohoto pravidla se znásobuje zejména v případech, kdy města současně selžou ve vymezení hodnotících pravidel a jasném vymezení kompetencí hodnotících komisí a administrátorů žádostí. Takovou vysoce rizikovou kombinaci neexistujících pravidel jsme identifikovali v Ostravě a v Pardubicích.

Absolutně opomíjeným bodem v každém z míst je vymezení **povinností dotovaných zadavatelů** s rozšířením těchto povinností na zakázky malého rozsahu pomocí vlastních dotačních pravidel. Stejně tak žádné z měst nemá definovaný **plán kontroly dotací** zohledňující princip proporcionality podle objemu přidělených dotací. Při snaze o nastavení pravidel pro kontrolu dotací by představitelé měst měli mít na paměti, že **kumulace administračních a kontrolních pravomocí** do rukou totožného orgánu může snadno vést ke zneužívání prostředků vyčleněných na dotace.

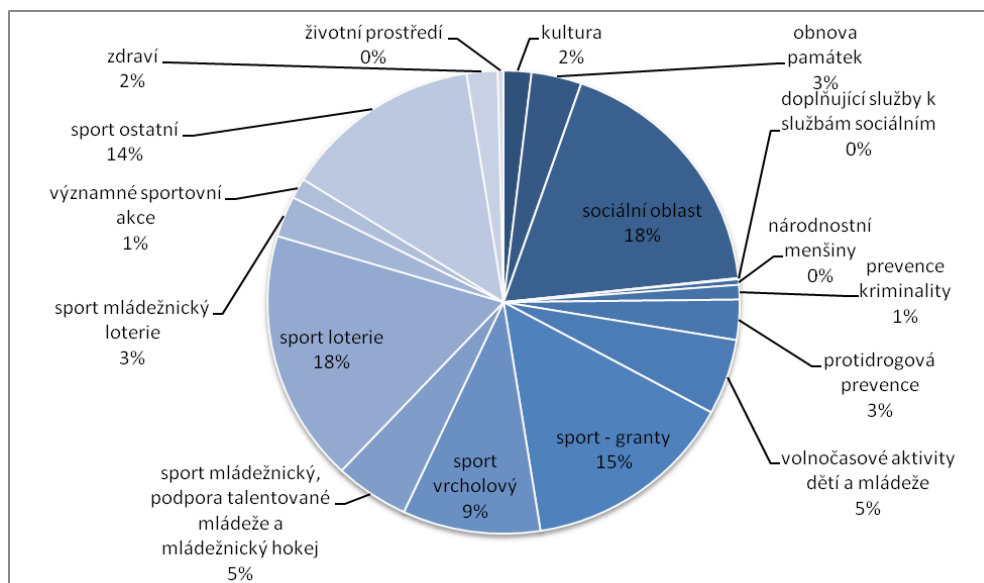
BRNO

Rekapitulace výsledků města

	Známka	Procentuální hodnocení	Pořadí
Transparentnost	3-	49 %	5/13
Kvalita dotačních pravidel	4	41 %	12/13

Struktura rozdělených dotací

Dotační program	Částka v tis. Kč	Podíl
kultura	4 630	1,9 %
obnova památek	8 427	3,4 %
sociální oblast	44 050	18,0 %
doplňující služby k službám sociálním	190	0,1 %
národnostní menšiny	950	0,4 %
prevence kriminality	2 500	1,0 %
protidrogová prevence	6 850	2,8 %
volnočasové aktivity dětí a mládeže	12 900	5,3 %
sport - granty	35 740	14,6 %
sport vrcholový	23 108	9,4 %
sport mládežnický, podpora talentované mládeže a mládežnický hokej	12 457	5,1 %
sport - loterie	43 000	17,6 %
sport mládežnický loterie	7 000	2,9 %
významné sportovní akce	3 466	1,4 %
sport ostatní	33 269	13,6 %
zdraví	5 193	2,1 %
životní prostředí	969	0,4 %
celkem	244 699	

BRNO: slovní shrnutí výsledků

Transparentnost

Přestože z hlediska transparentnosti údajů o poskytovaných dotacích a grantech z rozpočtu města dosáhlo Brno pátého nejlepšího výsledku, lze najít ve zveřejňování údajů o dotacích z rozpočtu města jisté mezery. Mezi zásadní nedostatky řadíme chybějící dotační kalendář na stránkách města, absenci kritérií pro hodnocení žádostí a nezveřejňování smluv o poskytnutých dotacích. Pokud by město kromě zlepšení zmíněných bodů v budoucnu veřejně zpřístupnilo seznamy neúspěšných žadatelů s odůvodněním zamítnutí dotace, řadilo by se v transparentnosti na přední místa v žebříčku.

Kvalita dotačních pravidel

Brno se v kvalitě dotačních pravidel umístilo na nelichotivém dvanáctém místě ze třinácti hodnocených samospráv. Závažnost tohoto umístění umocňuje fakt, že se město v roce 2012 řadilo mezi samosprávy, které prostřednictvím dotací přerozdělily více než 240 milionů korun ročně. Nedostatky dotačních pravidel spočívají zejména v absenci základních náležitostí smlouvy o poskytnutí dotace. Rovněž lze konstatovat, že oproti městům se srovnatelným objemem přerozdělených dotací Brno selhává zejména ve vymezení pravidel pro oblast prevence zneužití dotací a neúčelné čerpání, stejně jako pro oblast prevence podvodů v žádostech o dotaci.

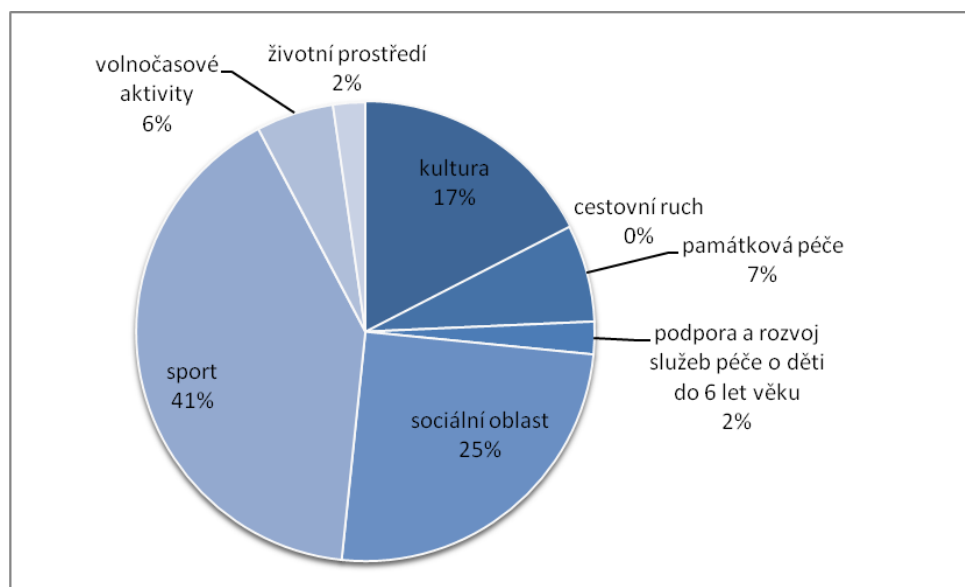
ČESKÉ BUDĚJOVICE

Rekapitulace výsledků města

	Známka	Procentuální hodnocení	Pořadí
Transparentnost	1-	86 %	1/13
Kvalita dotačních pravidel	1-	89 %	1/13

Struktura rozdělených dotací

Dotační program	Částka v tis. Kč	Podíl
kultura	3 828	17 %
cestovní ruch	0	0 %
památková péče	1 500	7 %
podpora a rozvoj služeb péče o děti do 6 let věku	500	2 %
sociální oblast	5 500	25 %
sport	8 900	42 %
volnočasové aktivity	1 200	5 %
životní prostředí	500	2 %
celkem	21 928	

ČESKÉ BUDĚJOVICE: slovní shrnutí výsledků

Transparentnost

Z hlediska transparentnosti údajů o poskytovaných dotacích a grantech z rozpočtu města, jsou České Budějovice jednoznačně nejlepším ze všech hodnocených statutárních měst. O dotacích lze na stránkách města zjistit prakticky všechny podstatné údaje.

Veškerá podpora je rozdělována z prostředků ve stanovených dotačních programech. Jejich složení je stanoveno vždy na začátku roku společně s určenou finanční alokací každého programu a je zveřejněno na internetových stránkách města formou dotačního kalendáře. Zde jsou zároveň uvedena přesná data, kdy budou probíhat jednotlivé dotační výzvy, respektive kdy budou termíny pro přijímání žádostí. Tento krok výrazně zvyšuje transparentnost celé dotační politiky města a zároveň usnadňuje potenciálním žadatelům přípravu na dotační řízení.

Bohužel město České Budějovice neposkytlo seznamy nepodpořených projektů, ze kterých by bylo možné vytvořit statistiku poměru celkové poptávky vůči počtu podpořených projektů. Zvláště dotační programy, kde je vysoký nepoměr mezi poptávkou a nabídkou, musí podléhat zvýšené pozornosti, aby byla zachována rovnost všech žadatelů o podporu.

Kvalita dotačních pravidel

Dotační pravidla pro jednotlivé oblasti podpory České Budějovice na webu zveřejňují. Dotacím je věnována speciální rubrika přístupná z hlavní stránky. Ta je dále přehledně členěna dle jednotlivých oblastí, pod nimiž se nacházejí příslušná aktuální pravidla pro daná odvětví. Na stránkách nechybí ani dotační kalendář pro aktuální rok.

České Budějovice mají několik interních dokumentů, které upravují proces dotační podpory velmi podrobně a kvalitně. Především jde o Směrnici Rady města č. 5/2012 ze dne 24. 10. 2012 o poskytování dotací z rozpočtu statutárního města České Budějovice (dále jen „Směrnice ČB“) včetně přílohy č. 1 k uvedené směrnici, kterou tvoří Obecná pravidla dotačního programu statutárního města České Budějovice. Směrnici ČB a její přílohu považujeme z hodnocených měst za nejlepší a proto byla zvolena jako **příklad dobré praxe**.

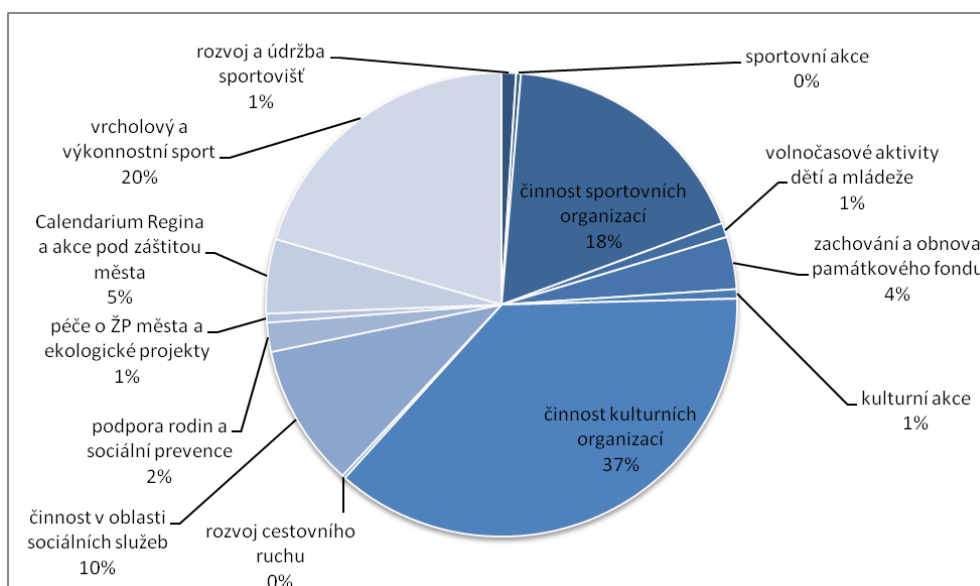
HRADEC KRÁLOVÉ

Rekapitulace výsledků města

	Známka	Procentuální hodnocení	Pořadí
Transparentnost	4	46 %	9/13
Kvalita dotačních pravidel	3	59 %	9/13

Struktura rozdělených dotací

Dotační program	Částka v tis. Kč	Podíl
rozvoj a údržba sportovišť	2 550	1,0 %
sportovní akce	828	0,3 %
činnost sportovních organizací	46 260,7	18,0 %
volnočasové aktivity dětí a mládeže	2 575	1,0 %
zachování a obnova památkového fondu	9 384	3,6 %
kulturní akce	1 695,5	0,7 %
činnost kulturních organizací	95 241,4	37,0 %
rozvoj cestovního ruchu	572	0,2 %
činnost v oblasti sociálních služeb	25 536	9,9 %
podpora rodin a sociální prevence	5 244	2,0 %
péče o ŽP města a ekologické projekty	1 592,8	0,6 %
Calendarium Regina a akce pod záštitou města	13 340	5,2 %
vrcholový a výkonnostní sport	52 607,5	20,4 %
celkem	257 427	

HRADEC KRÁLOVÉ: slovní shrnutí výsledků

Transparentnost

Hradec Králové s částkou 2698 korun v roce 2012 suverénně vedl pořadí samospráv v přepočtu objemu přerozdělených dotací na jednoho obyvatele. V žebříčku transparentnosti se Hradec Králové ocitl na druhém konci tabulky na devátém místě s nelichotivou známkou 4. Město nemá nastavena kritéria pro hodnocení žádostí a neposkytuje informace o celkové finanční alokaci na dotační programy. Za závažný nedostatek považujeme i fakt, že po vyhodnocení žádostí město nezveřejňuje seznamy podpořených resp. nepodpořených žadatelů o dotaci na svých internetových stránkách.

Kvalita dotačních pravidel

V kvalitě dotačních pravidel se město Hradec Králové řadí mezi průměr. Městu doporučujeme zaměření na vymezení jasných kompetencí osob rozhodujících o přidělení dotace včetně úpravy střetu zájmů a stanovení osobní odpovědnosti za vyřazení neúplných a špatně podaných žádostí o dotaci. Ve snaze o prevenci podvodů v žádostech o dotaci by městu mohlo pomoci zavedení pravidel definujících sankce za lživé údaje v žádostech a vyloučení žadatelů, kteří porušili dotační pravidla v minulých letech.

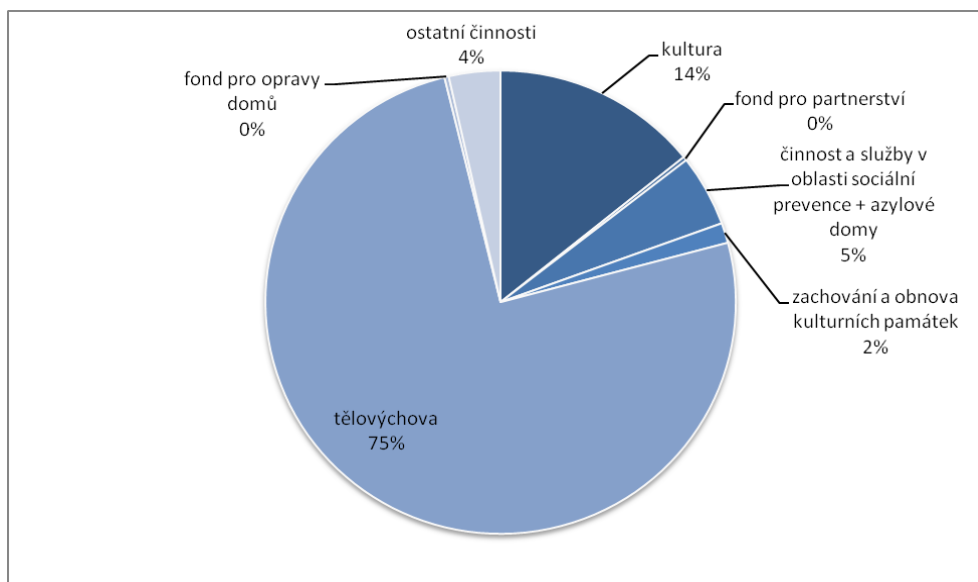
JIHLAVA

Rekapitulace výsledků města

	Známka	Procentuální hodnocení	Pořadí
Transparentnost	5	25 %	13/13
Kvalita dotačních pravidel	4	41 %	13/13

Struktura rozdělených dotací

Dotační program	Částka v tis. Kč	Podíl
kultura	7 472	14,2 %
tělovýchova	39 571	75,3 %
činnost a služby v oblasti sociální prevence + azylové domy	2 619	5,0 %
zachování a obnova kulturních památek	734	1,4 %
fond pro partnerství	141,1	0,3 %
fond pro opravy domů	158	0,3 %
ostatní činnosti	1 860,70	3,5 %
celkem	52 556	

JIHLAVA: slovní shrnutí výsledků

Transparentnost

Město Jihlava se v hodnocení transparentnosti umístilo na posledním třináctém místě s vysokou ztrátou na všechny zbylé hodnocené samosprávy. Znamka 5 se v celém hodnocení vyskytla jedině v tomto případě. V Jihlavě se prostřednictvím dotací přerozděluje více než 1000 korun ročně v přepočtu na každého obyvatele, přičemž cca. 75% těchto prostředků město směřuje do oblasti tělovýchovy. Představitelům města proto důrazně doporučujeme začít s vymezením jasných kritérií pro hodnocení žádostí o dotace a nastavení jejich vah pro zmíněnou oblast. Vyšší transparentnosti přidělování dotací by rovněž pomohlo zveřejňování dotačního kalendáře a seznamů podpořených a neúspěšných žadatelů včetně uzavřených smluv, případně zdůvodnění nepodpořených žádostí na stránkách města.

Kvalita dotačních pravidel

Jihlava se na posledním třináctém místě umístila i v žebříčku kvality dotačních pravidel. Tato skutečnost byla způsobena zejména tím, že jsme od města nedostali odpověď na řádně podanou žádost o informace, jejímž prostřednictvím jsme chtěli mj. vyhodnotit i pravidla související s prevencí zneužití dotací. Neposkytnutí včasné odpovědi ze strany města má samo o sobě dostatečnou výpovědní hodnotu zejména ve vztahu k žebříčku transparentnosti a utvrzuje nás v správnosti hodnocení. Podotýkáme, že všechna ostatní města nám požadované podkladové informace poskytly včas v celém požadovaném rozsahu.

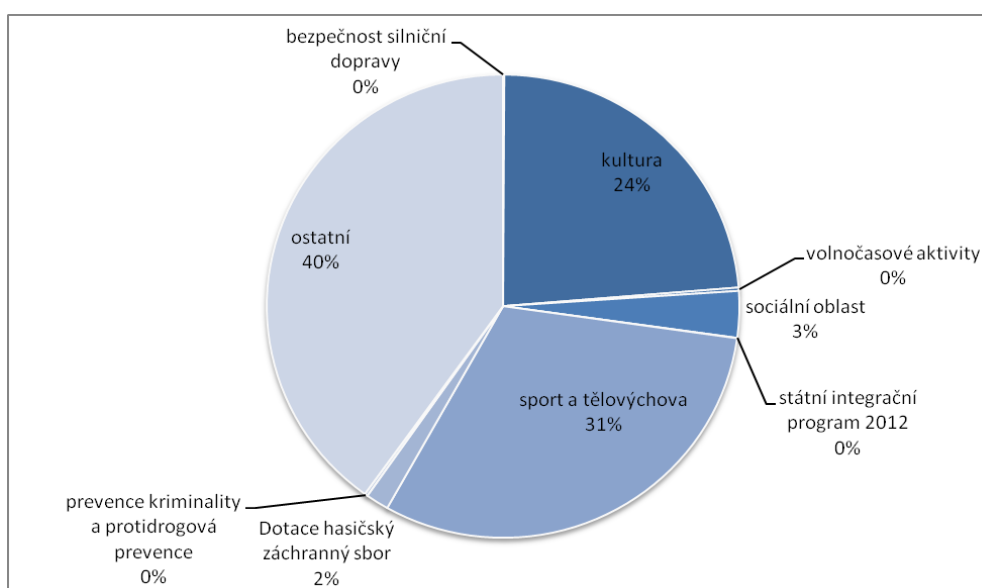
KARLOVY VARY

Rekapitulace výsledků města

	Známka	Procentuální hodnocení	Pořadí
Transparentnost	3-	49 %	6/13
Kvalita dotačních pravidel	2-	70 %	3/13

Struktura rozdělených dotací

Dotační program	Částka v tis. Kč	Podíl
sport a tělovýchova	39 047	30,9 %
kultura	29 821,50	23,6 %
volnočasové aktivity	300	0,2 %
sociální oblast	4091	3,2 %
prevence kriminality a protidrogová prevence	260	0,2 %
státní integrační program 2012	30	0,0 %
bezpečnost silniční dopravy	100	0,1 %
Dotace hasičský záchranný sbor	1 998	1,6 %
ostatní	50 543	40,1 %
celkem	126 191	

KARLOVY VARY: slovní shrnutí výsledků

Transparentnost

Hodnocení transparentnosti v případě města Karlovy Vary zhoršují následující skutečnosti: absence dotačního kalendáře na stránkách města a samostatné stránky věnované informacím o dotačních programech, neuvedení údajů o celkové finanční alokaci na daný dotační program a nezveřejňování seznamů podpořených a nepodpořených žadatelů včetně uzavřených smluv resp. odůvodnění zamítnutí žádostí. Městu jsme proto udělili známku 3 -.

Kvalita dotačních pravidel

Karlovy Vary mají prostřednictvím pravidel velmi dobře vymezené základní náležitosti smlouvy o poskytnutí dotace. Stejně tak pozitivně hodnotíme skutečnost, že v hodnocené kategorii prevence podvodů v žádostech o dotaci město získalo druhý nejvyšší počet bodů po Českých Budějovicích. V této souvislosti se nám kontrola o podpoře de minimis, kterou za žadatele uskutečňuje odbor zodpovědný za administraci žádosti, jeví na rozdíl od prohlášení žadatele jako nedostačující. Karlovy Vary ztratili body za absenci pravidel vymezujících střet zájmů osob podílejících se na rozhodnutí o přidělení žádosti a v kategorii prevence neúčelné čerpání dotace.

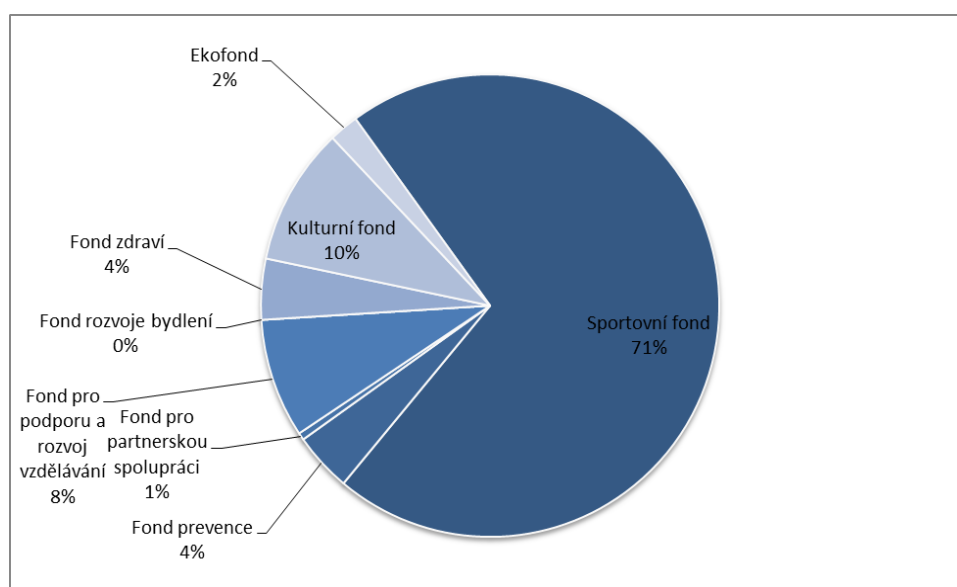
LIBEREC

Rekapitulace výsledků města

	Známka	Procentuální hodnocení	Pořadí
Transparentnost	4	46 %	8/13
Kvalita dotačních pravidel	3	64 %	5/13

Struktura rozdělených dotací

Dotační program	Částka v tis. Kč	Podíl
Ekofond	230	2,1 %
Fond prevence	457,6	4,1 %
Fond pro partnerskou spolupráci	56	0,5 %
Fond pro podporu a rozvoj vzdělávání	924	8,3 %
Fond rozvoje bydlení	0	0,0 %
Fond zdraví	472	4,3 %
Kulturní fond	1 069,60	9,6 %
Sportovní fond	7 875,90	71,0 %
celkem	11 085,10	

LIBEREC: slovní shrnutí výsledků

Transparentnost

Známka 4 byla městu Liberec udělena z důvodu absence dotačního kalendáře na stránkách města, stanovení vágních kritérií pro hodnocení žádostí bez definování vah a absenci zdůvodnění nepodpořených žádostí. Zajímavostí je, že administrování kulturního fondu ve městě podléhá přísnějším kritériím ve srovnání se všemi ostatními fondy. Veřejně přístupné informace o dotacích z kulturního fondu města obsahují například údaje o celkové finanční alokaci v programu, kompletní archiv dotačních řízení a seznamy příjemců a neúspěšných žadatelů. Doporučujeme, aby město postupovalo obdobně i v případě dotací poskytovaných ze zbylých dotačních fondů.

Kvalita dotačních pravidel

Do dotačních pravidel městu Liberec doporučujeme zahrnutí čestných prohlášení o bezdlužnosti žadatele a prohlášení de minimis jako nástroj pro prevenci podvodů v žádostech o dotaci. Vzhledem k poměrně nízký objem finančních prostředků, které jsou přerozdělovány prostřednictvím dotačního řízení ve městě, by mělo město dbát i na vyloučení městských organizací z okruhu možných žadatelů.

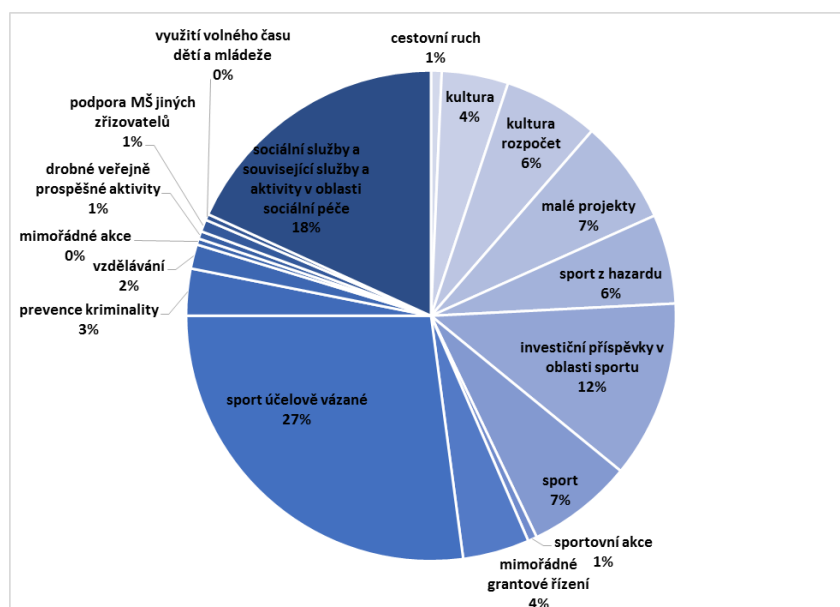
OLOMOUC

Rekapitulace výsledků města

	Známka	Procentuální hodnocení	Pořadí
Transparentnost	3-	51 %	4/13
Kvalita dotačních pravidel	3	60 %	8/13

Struktura rozdělených dotací

Dotační program	Částka v tis. Kč	Podíl
cestovní ruch	550,0	0,7 %
kultura	3 500,0	4,4 %
kultura rozpočet	5 025,0	6,3 %
malé projekty	5 490,0	6,9 %
sport z hazardu	4 682,0	5,9 %
investiční příspěvky v oblasti sportu	9 275,0	11,7 %
sport	5 560,0	7,0 %
sportovní akce	440,0	0,6 %
mimořádné grantové řízení	3 473,0	4,4 %
sport účelově vázané	21 450,0	27,1 %
prevence kriminality	2 493,0	3,1 %
vzdělávání	1 270,0	1,6 %
mimořádné akce	300,0	0,4 %
drobné veřejně prospěšné aktivity	399,8	0,5 %
podpora MŠ jiných zřizovatelů	600,0	0,8 %
využití volného času dětí a mládeže	300,0	0,4 %
sociální služby a související služby a aktivity v oblasti sociální péče	14 376,7	18,2 %
celkem	79 184,5	

OLOMOUC: slovní shrnutí výsledků

Transparentnost

Městu Olomouc k dosažení lepší známky v žebříčku transparentnosti chybí zveřejňování dotačního kalendáře, údaj o celkové finanční alokaci na dotační programy, zdůvodnění nepodpořených žádostí a archiv dotačních řízení. Všechny zmíněné informace by město mělo bez nutnosti jejich vyžadování automaticky zveřejňovat na vlastních internetových stránkách. Kromě zmíněných bodů městu doporučujeme i jednoznačnější vymezení kritérií pro hodnocení žádostí a nastavení jejich vah.

Kvalita dotačních pravidel

Nedostatky v dotačních pravidlech jsme v případě města Olomouc zaznamenali v kategorii prevence podvodů v žádostech o dotaci. Město v pravidlech od žadatelů nevyžaduje prohlášení o bezdlužnosti ani prohlášení de minimis. Stejně tak dotační pravidla města nestanovují žádné sankce za lživé údaje v žádostech o dotaci. Městu také doporučujeme jasné oddělení funkce administrátora a kontrolora dotace prostřednictvím interních dotačních pravidel a úpravu střetu zájmů osob rozhodujících o přidělení dotace - jako dobrý vzor zde mohou posloužit dotační pravidla Českých Budějovic.

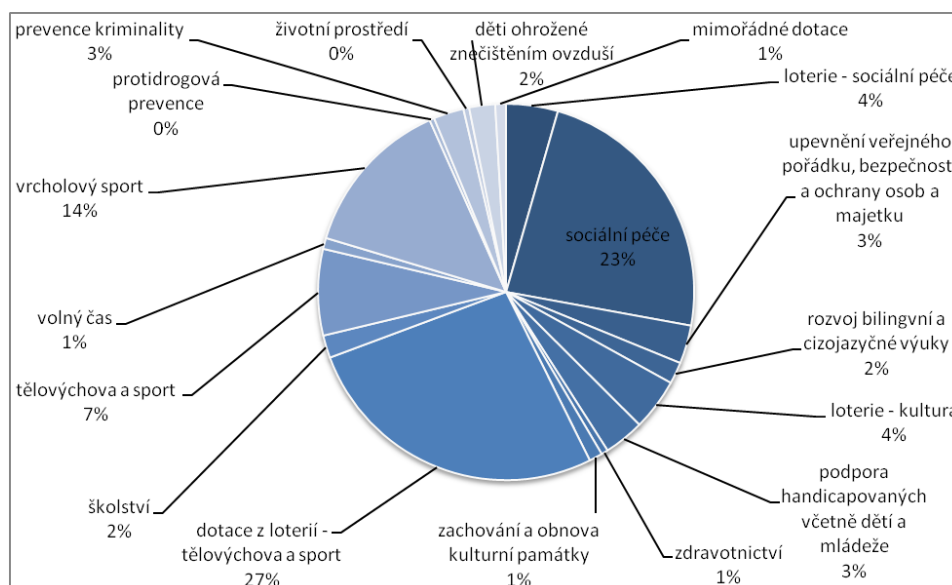
OSTRAVA

Rekapitulace výsledků města

	Známka	Procentuální hodnocení	Pořadí
Transparentnost	3	60 %	3/13
Kvalita dotačních pravidel	3	63 %	6/13

Struktura rozdělených dotací

Dotační program	Částka v tis. Kč	Podíl
loterie - sociální péče	12 500	4,4 %
sociální péče	65 842	23,4 %
dotace z loterií - tělovýchova a sport	74 976	26,7 %
školství	5 472	1,9 %
tělovýchova a sport	20 839	7,4 %
volný čas	2 660	0,9 %
vrcholový sport	38 500	13,7 %
rozvoj bilingvní a cizojazyčné výuky	5 228	1,9 %
protidrogová prevence	1 166	0,4 %
prevence kriminality	7 327	2,6 %
zdravotnictví	1 630	0,6 %
loterie - kultura	12 500	4,4 %
upevnění veřejného pořádku, bezpečnosti a ochrany osob a majetku	9 278	3,3 %
životní prostředí	1 383	0,5 %
děti ohrožené znečištěním ovzduší	6 275	2,2 %
podpora handicapovaných včetně dětí a mládeže	9 725	3,5 %
zachování a obnova kulturní památky	3 216	1,1 %
mimořádné dotace	2 604	0,9 %
celkem	281 121	

OSTRAVA: slovní shrnutí výsledků

Transparentnost

Při hodnocení transparentnosti jsme v případě města Ostrava zjistily nedostatky, které se často opakují i v případě dalších hodnocených měst. Jde o absenci kritérií pro hodnocení žádostí, údajů o celkové finanční alokaci na dotační programy, chybějící dotační kalendář na stránkách města. Naopak pozitivně hodnotíme skutečnost, že město zveřejňuje seznamy příjemců dotací, seznamy neúspěšných žadatelů se zdůvodněním nepodpořených žádostí a archivu dotací.

Kvalita dotačních pravidel

Při hodnocení dotačních pravidel v případě města Ostrava upozorňujeme na závažnou kombinaci neexistujících dotačních pravidel, co může vést k nevhodnému nakládání s financemi města. Město Ostrava nevylučuje vlastní městské organizace z okruhu žadatelů o dotace. Takové opatření je žádoucí zejména kvůli riziku přítomnosti podjatosti a preferencí ze strany představitelů města na úkor ostatních subjektů. Riziko spojené s absencí tohoto pravidla se znásobuje zejména kvůli skutečnosti, že Ostrava současně nevymezuje hodnotící kritéria a kompetence hodnotících komisí a administrátorů žádostí o dotaci.

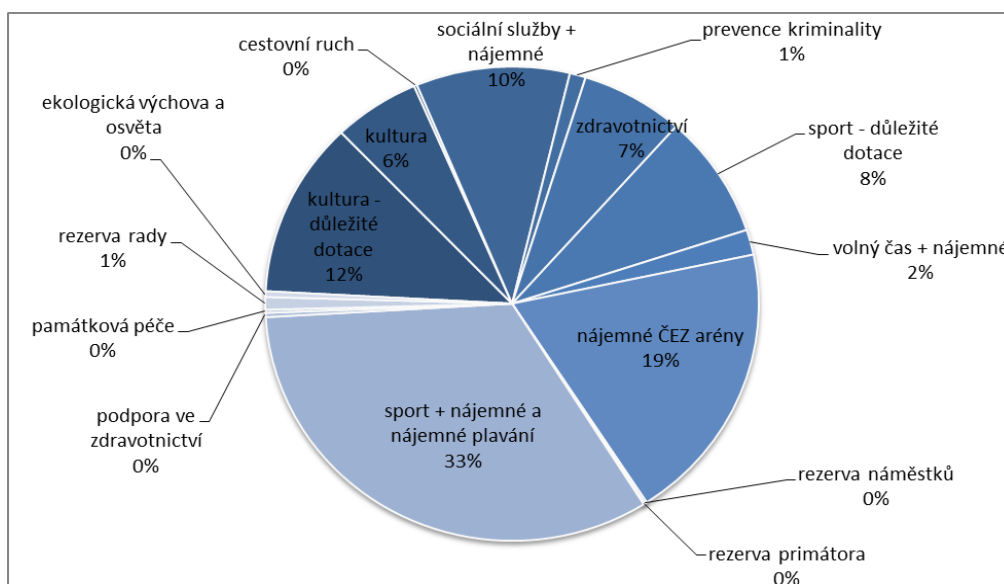
PARDUBICE

Rekapitulace výsledků města

	Známka	Procentuální hodnocení	Pořadí
Transparentnost	4	43 %	10/13
Kvalita dotačních pravidel	3-	52 %	11/13

Struktura rozdělených dotací

Dotační program	Částka v tis. Kč	Podíl
kultura - důležité dotace	10 300	12,0 %
kultura	4 868,70	5,7 %
cestovní ruch	171,5	0,2 %
sociální služby + nájemné	8 644,10	10,1 %
prevence kriminality	902	1,1 %
zdravotnictví	5 798	6,8 %
sport - důležité dotace	7 213,10	8,4 %
volný čas + nájemné	1 468	1,7 %
nájemné ČEZ arény	16 434,10	19,1 %
sport + nájemné a nájemné plavání	28 362,90	33,0 %
podpora ve zdravotnictví	249,60	0,3 %
památková péče	182,00	0,2 %
rezerva primátora	72,45	0,1 %
rezerva náměstků	132,20	0,2 %
rezerva rady	734,2	0,9 %
ekologická výchova a osvěta	332,8	0,4 %
celkem	85 866	

PARDUBICE: slovní shrnutí výsledků

Transparentnost

Pardubice nemají na internetových stránkách samostatnou sekci nebo stránku vyčleněnou pro žadatele o dotace. Městu chybí dotační kalendář a zákonitě i údaje o celkové finanční alokaci na dotační programy. Město také nemá nastavena pravidla pro hodnocení žádostí, chybí vzorová smlouva a seznamy podpořených i nepodpořených žadatelů včetně uzavřených smluv.

Kvalita dotačních pravidel

Stejně jako v případě Ostravy upozorňujeme v Pardubicích na kombinaci chybějících dotačních pravidel, která může vést k nehospodárnosti s nakládáním s majetkem města. Ani Pardubice nevylučují vlastní městské organizace z okruhu žadatelů o dotace, přičemž riziko nehospodárnosti vzniká zejména v kombinaci s chybějícími hodnotícími kritérii a kompetencemi hodnotících komisí a administrátorů žádostí o dotace. Ostrava a Pardubice jsou jedinými dvěma městy z hodnocených třinácti měst, ve kterých jsme našli zmíněnou kombinaci chybějících pravidel.

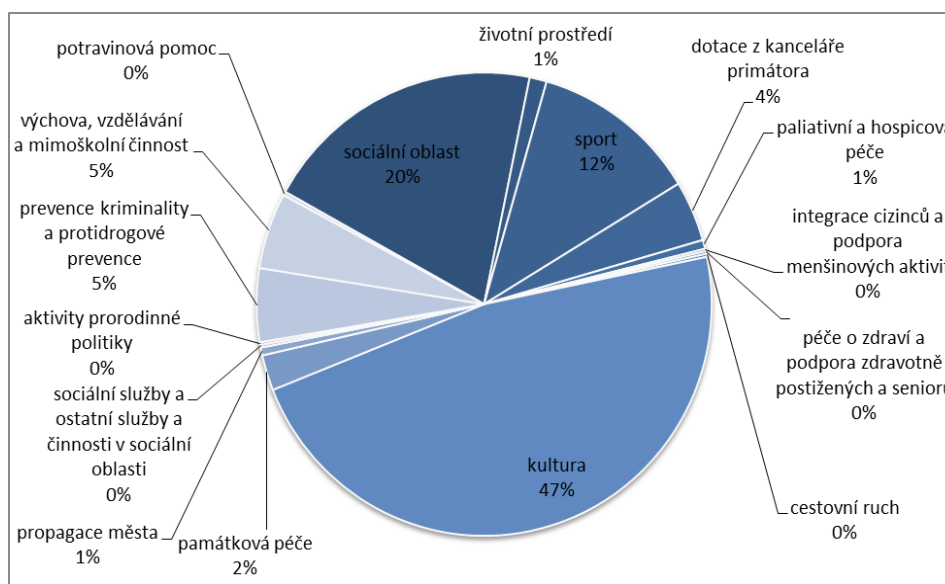
PLZEŇ

Rekapitulace výsledků města

	Známka	Procentuální hodnocení	Pořadí
Transparentnost	4-	34 %	12/13
Kvalita dotačních pravidel	3	59 %	10/13

Struktura rozdělených dotací

Dotační program	Částka v tis. Kč	Podíl
sociální oblast	32370	20,2 %
životní prostředí	1960,5	1,2 %
sport	19 050	11,9 %
kultura	75 866	47,2 %
památková péče	3 990	2,5 %
cestovní ruch	340	0,2 %
propagace města	879	0,5 %
sociální služby a ostatní služby a činnosti v sociální oblasti	300	0,2 %
péče o zdraví a podpora zdravotně postižených a seniorů	300	0,2 %
paliativní a hospicová péče	1000	0,6 %
aktivity prorodinné politiky	300	0,2 %
integrace cizinců a podpora menšinových aktivit	270	0,2 %
prevence kriminality a protidrogové prevence	8 238	5,1 %
dotace z kanceláře primátora	6 809,80	4,2 %
výchova, vzdělávání a mimoškolní činnost	8 522,10	5,3 %
potravinová pomoc	400	0,2 %
celkem	160 595,40	

PLZEŇ: slovní shrnutí výsledků

Transparentnost

Plzeň se v hodnocení transparentnosti informací o dotacích umístila na předposledním dvanáctém místě se známkou 4 -. Na stránkách města chybějí kritéria pro hodnocení žádostí o dotaci, archiv dotačních řízení, smlouvy o poskytnutí dotací, seznamy příjemců a zamítnutých žádostí a údaje o celkové alokaci na dotační programy. Před udělením nejhorší známky městu pomohlo zveřejnění pravidel pro dotační řízení, vzor žádosti o dotaci a neúplný dotační kalendář, který se nachází na internetových stránkách města.

Kvalita dotačních pravidel

Dotační pravidla města Plzeň hodnotíme známkou 3. Město má několik nedostatků v pravidlech pro prevenci podvodů v žádostech o dotaci, rovněž tak neposkytuje žadatelům o dotace veškeré relevantní informace o dotačním řízení. Doporučujeme také posílit prevenci neúčelné čerpání dotací prostřednictvím stanovení plánu kontrol, který by zohledňoval princip proporcionality na základě výše přidělené dotace a oddělení funkce administrátora a kontrolora dotace.

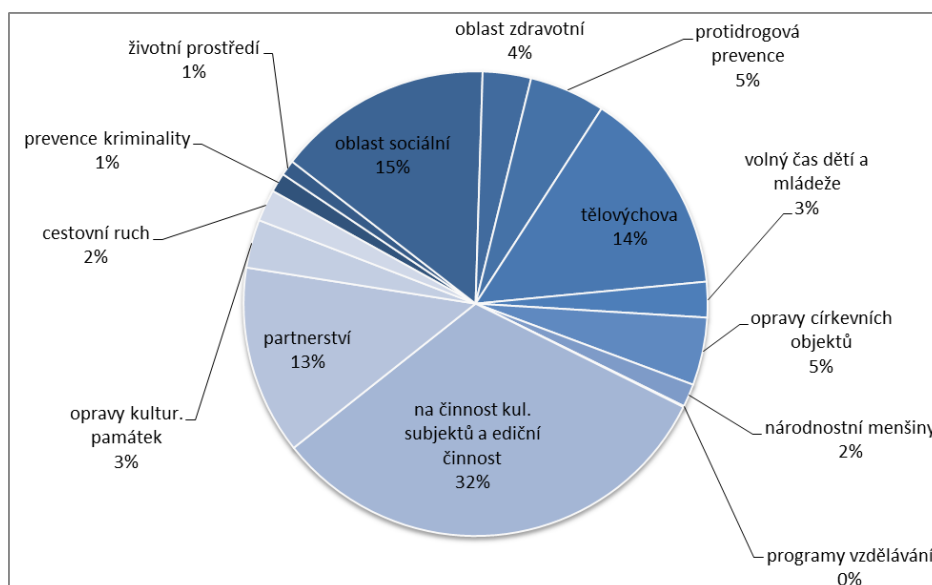
PRAHA

Rekapitulace výsledků města

	Známka	Procentuální hodnocení	Pořadí
Transparentnost	3	66 %	2/13
Kvalita dotačních pravidel	2	72 %	2/13

Struktura rozdělených dotací

Dotační program	Částka v tis. Kč	Podíl
prevence kriminality	8 714	1,4 %
životní prostředí	6 937	1,1 %
oblast sociální	96 803,90	15,0 %
oblast zdravotní	21 730	3,4 %
protidrogová prevence	34041,3	5,3 %
tělovýchova	92 622	14,4 %
volný čas dětí a mládeže	15 963,60	2,5 %
opravy církevních objektů	30 410	4,7 %
národnostní menšiny	10 313,40	1,6 %
programy vzdělávání	450	0,1 %
na činnost kul. subjektů a ediční činnost	206 471,50	32,0 %
partnerství	84 820	13,1 %
opravy kultur. památek	21 677	3,4 %
cestovní ruch	14 252,90	2,2 %
celkem	645 207	

PRAHA: slovní shrnutí výsledků

Transparentnost

Praha nemá jedny obecní zásady, ale pro každý program existují zásady zvláštní, které se vzájemně liší. Při kontrole těchto zásad jsme zjistili, že některým dotačním programům chybí pravidla pro dotační řízení. Stejně platí, že většina stanovených kritérií pro hodnocení žádostí je příliš obecných a bez nastavení vah. Zdůvodnění nepodpořených žádostí jsme našli pouze v dotačním programu pro oblast kultury a umění. Navzdory jmenovaným nedostatkům se Praha celkově umístila na dobrém druhém místě za Českými Budějovicemi. Procentuální zisk stačí pouze na známku 3.

Kvalita dotačních pravidel

V pravidlech pro dotační programy se v Praze neuplatňují sankce za uvádění lživých údajů v žádostech o dotaci. Lepšímu hodnocení dotačních pravidel by pomohlo zveřejňování celkové částky podpory v každém dotačním programu. Uvádění těchto informací rovněž není pravidlem. Pravidla pražských dotačních programů neupravují střet zájmů osob podílejících se na rozhodnutí o přidělení dotací, nezohledňují princip proporcionality při převádění kontrol příjemců dotací a nestanovují oddělení funkce administrátora a kontrolora čerpání dotací. Zmíníme ještě, že Praha měla v roce 2012 v dotačních pravidlech pro oblast sportu a tělovýchovy stanovené povinnosti dotovaných zadavatelů nad rámec zákona o veřejných zakázkách, čímž se tato regulace mohla stát pozitivním příkladem i pro jiná města. Momentálně se tento stav změnil a zmíněná povinnost se již v dotačních pravidlech nenachází. Dotační pravidla v Praze navzdory jmenovaným nedostatkům mohou po Českých Budějovicích sloužit jiným městům jako vzor pro zlepšení v oblastech stanovení postupu pro administraci a výběru žádostí o dotaci a v základních náležitostech smluv o poskytnutí dotace.

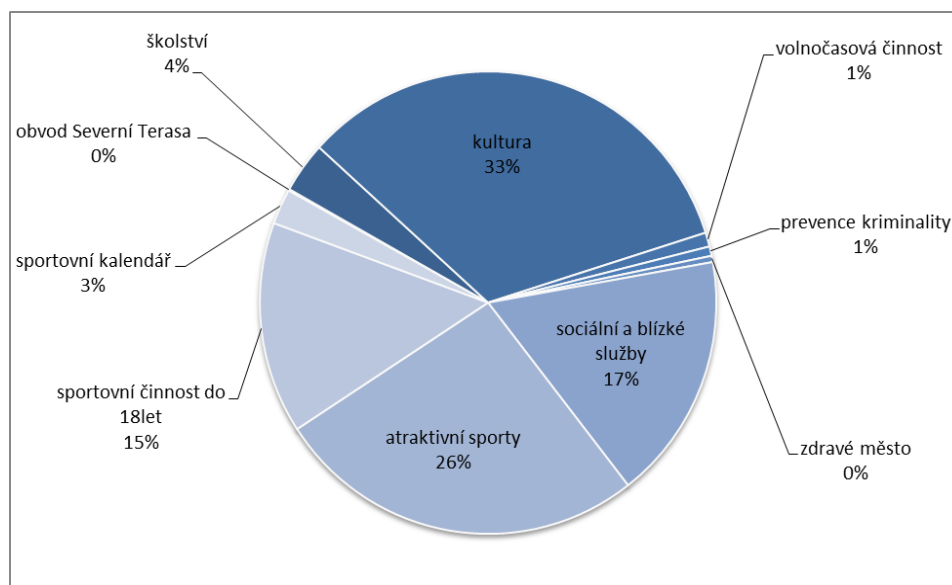
ÚSTÍ NAD LABEM

Rekapitulace výsledků města

	Známka	Procentuální hodnocení	Pořadí
Transparentnost	4	42 %	11/13
Kvalita dotačních pravidel	3	67 %	4/13

Struktura rozdělených dotací

Dotační program	Částka v tis. Kč	Podíl
severní terasa	53,2	0,1 %
školství	1 624	3,6 %
kultura	15 231,90	33,4 %
atraktivní sporty	12 000	26,3 %
sportovní činnost do 18let	6 756,30	14,8 %
sportovní kalendář	1 124,20	2,5 %
volnočasová činnost	449,80	1,0 %
sociální a blízké služby	7 900	17,3 %
prevence kriminality	299,9	0,7 %
zdravé město	200	0,4 %
celkem	45 639,3	

ÚSTÍ NAD LABEM: slovní shrnutí výsledků

Transparentnost

Ústí nad Labem se se známkou 4 umístilo na jedenáctém místě ze třinácti hodnocených měst. Městu na internetových stránkách chybí dotační kalendář. Město nezveřejňuje kritéria pro hodnocení žádostí a potenciálním žadatelům může chybět i vzorová smlouva a vzor žádostí o dotaci. Město nezdůvodňuje nepodpořené žádosti a nezveřejňuje smlouvy o poskytnutých dotacích. Seznam příjemců, neúspěšných žadatelů a archiv dotačních řízení je na stránkách města uveden pouze v případě dotačních oblastí pro kulturu a sport.

Kvalita dotačních pravidel

Mezery v transparentnosti vyplývají v případě města Ústí nad Labem z nedostatků v dotačních pravidlech v kategorii informací žadatelům o dotaci. Pravidla například nedefinují poskytnutí důležité informace o uznatelných a neuznatelných nákladech při čerpání dotace. Městu doporučujeme i posílení prevence neúčelného čerpání dotací prostřednictvím zahrnutí plánu kontrol s ohledem na princip proporcionality přidělených dotací a oddělení funkce administrátora od kontrolora dotací. Povinnost poskytnout prohlášení de minimis ze strany všech žadatelů o dotaci by se měla stát součástí dotačních pravidel.

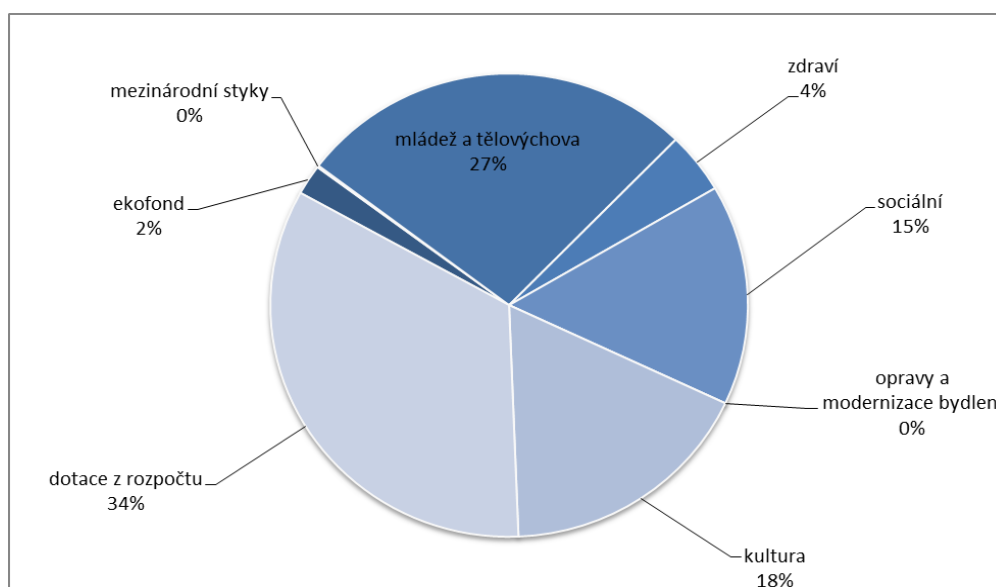
ZLÍN

Rekapitulace výsledků města

	Známka	Procentuální hodnocení	Pořadí
Transparentnost	4	47 %	7/13
Kvalita dotačních pravidel	3	63 %	7/13

Struktura rozdělených dotací

Dotační program	Částka v tis. Kč	Podíl
ekofond	721,7	2,1 %
mezinárodní styky	45	0,1 %
mládež a tělovýchova	9265,7	27,0 %
zdraví	1459,5	4,3 %
sociální	5280	15,4 %
opravy a modernizace bydlení	0	0,0 %
kultura	5969	17,4 %
dotace z rozpočtu	11550	33,7 %
celkem	34 290,90	

ZLÍN: slovní shrnutí výsledků

Transparentnost

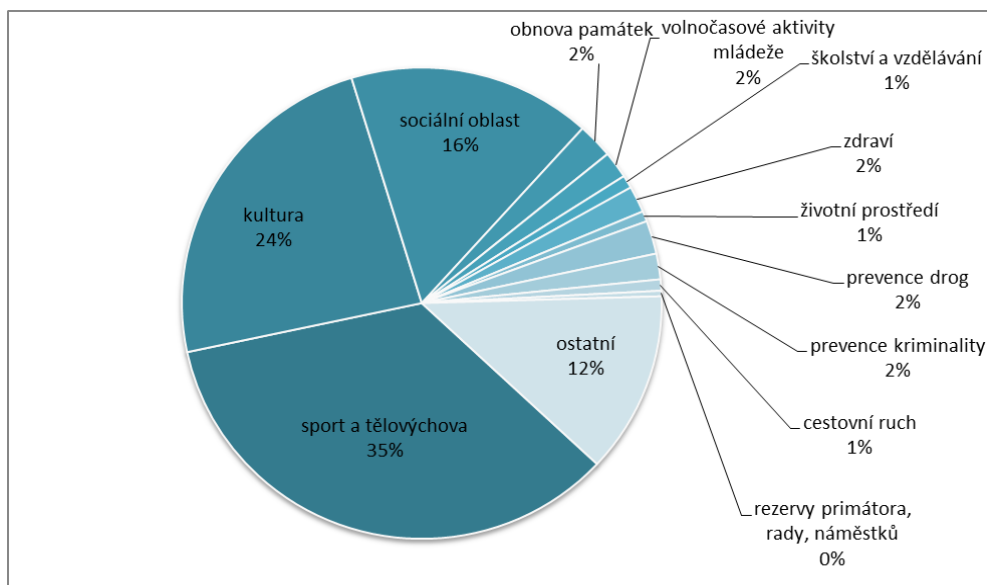
Se známkou 4 řadíme město Zlín k průměru dosaženého stupně transparentnosti v oblasti přístupu k informacím o dotacích. Takové hodnocení však nelze vnímat jako pozitivní. Naopak, městu Zlín doporučujeme následující zlepšení: zveřejnění dotačního kalendáře na internetových stránkách města, zřízení samostatné sekce věnované dotačním programům s uvedením informací o celkové finanční alokaci na dotační programy, kritérií pro hodnocení žádostí včetně jejich vah, zveřejnění vzorové smlouvy, pravidelné zdůvodňování nepodpořených žádostí a zveřejňování smluv o poskytnutých dotacích.

Kvalita dotačních pravidel

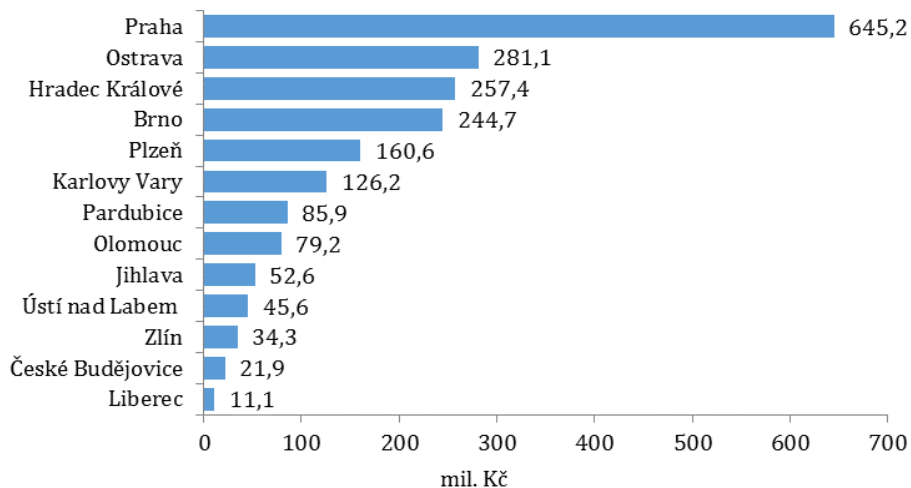
Ke zlepšení kvality dotačních pravidel doporučujeme městu Zlín definovat sankce za lživé údaje v žádostech, vylučovat žádosti žadatelů, kteří porušili dotační pravidla v minulých letech, vyloučit z dotačních řízení městské organizace a vymezit jasné kompetence osob podílejících se na rozhodování o přidělení dotace s jasným oddělením funkce administrátora a kontrolora dotace.

Celková struktura dotačních programů

Dotační program	V počtu měst	Částka v tis. Kč	Podíl
sport a tělovýchova	13	707 796,6	34,6 %
kultura	13	483 490,1	23,63 %
sociální oblast	12	337 227,7	16,48 %
obnova památek	8	49 110	2,40 %
volnočasové aktivity mládeže	9	37 816,40	1,85 %
školství a vzdělávání	6	18 262,1	0,89 %
zdraví	8	37 032,1	1,81 %
životní prostředí	9	14 626,8	0,71 %
prevence drog	6	46 535,1	2,27 %
prevence kriminality	9	35 991,7	1,76 %
cestovní ruch	5	15 886,4	0,78 %
rezervy primátora, rady, náměstků	2	7 748,8	0,38 %
ostatní	29 různých programů	254 265	12,43 %
celkem		2 045 789	

Kdo rozděluje nejvíce a kdo nejméně – absolutní hodnoty

Celková výše dotací rozdělených v samostatné působnosti 13 statutárních měst v ČR činila v r. 2012 – 2,045 mld. Kč. Každá třetí koruna je směřována do sportu, následuje kultura a sociální oblast.

Kdo rozděluje nejvíce a kdo nejméně – relativní hodnoty (počet obyvatel měst vč. cizinců)

